National Library 55253
Gen. Acquisitions Section
OTTAWA, Ont. K1A ON4

B103/C/14/5

National Library
Bibliothèque Nationale

Second class mail regis
NEWSPAPER SECTION
tration number 1095
SECTION DES JOURNAUX

VABA EESTLANE

ILMUB IGAL TEISIPÄEVAL JA NELJAPÄEVAL

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

Nr. 16 (2840) XXXI aastakäik | Neljapäeval, 25. veebruaril 1982 — Thursday, February, 25, 1982 | Üksiknumbri hind 60 centi

Palestiinlaste üldstreik Iisraelis

RAMALLAH — Iisraeli üksused tulistasid pisargaasi selles Iisraeli sõjaväe poolt okupeeritud Jordani läänekalda linnas ajamaks laiali kive heitvaid palestiina üliõpilasi. Kaks sõdurit said rahutuse ajal vigastada. Rahutuse põhjustas piirkonna suurima ülikooli sulgemine, mida juudid tegid kättemaksuks ühe Iisraeli sõiduki kividega loopimise pärast. Palestiinlased kuulutasid välja üldstreigi läänekaldal ja Gaza maakitsusel protestiks ülikooli sulgemise eest.

Pomm Aerofloti kontorile Washingtonis

WASHINGTON — Paar pommiplahvatust, mis purustaid N. Liidu lennuliini Aerofloti kontori aknad Washingtonis, olid olnud sõjaka Juutide Kaitseliidu (Jewish Defence League) töö. Plahvatusel ei saanud ükski vigastada ja ka hoone kahjustused on minimaalsed.

Rahulolematus Reagani poliitika vastu USA-s

WASHINGTON — Peagu kaks igast kolmest ameeriklasest ütlevad, et president Ronald Reagan peaks unustama oma maksude alandamise programmi ja peaks katsuma mõnel muul viisil USA majanduselu parandada, selgus uuest „The Washington Post" ja ABC News gallup-uurimusest.

Leedu Vabariigi 64. aastapäeva vastuvõtul tervitasid külalisi rahvarõivas tütarlapsed. Pildil vasakult Asta Sermas, tänavune Toronto Karavanipidustuse Miss Vilnius Rasa Rimkus ja möödunud aastane Miss Vilnius Aldona Bireta. Leedulased jätkavad Karavani pidustustel oma rahva ja kultuuri tutvustamist teistele Toronto etnilistele ühiskondadele.
Foto: Vaba Eestlane

Eestlased avaldasid tunnustust Kanadale

EKN kuldteenetemärgid senaator Andy Thompsonile ja parlamendiliikmele Walter Bakerile, hõbemärk EKN Ottawa abiesimehele Walter Pentile

OTTAWA — Möödunud teisipäeval, päev enne X Balti õhtut toimus Ottawas eestlaste algatusena „Igavese leegi" tseremoonia Parlamendimäel. Kella 3-ks oli Montrealist kohale saabunud 40 eestlast, keda parlamendiliige Hal Herbert koos EKN abiesimehe Walter Pentiga vastu võtsid ja viisid Parlamendihoone lõunapoolsesse banketisaali hilisele lõunasöögile.

Kell 5 toimus Parlamendimäel asuva igavese tule juures „Igavese leegi" tseremoonia, millest lisaks Montreali eestlastele kuni 10 parlamendiliiget ja kohalikke eestlasi osa võttis, tõstes üldarvu saja lähedale. Osavõtjate hulgas oli parlamendiliige W. Baker ja endine opositsiooni juht L. Francis. Kuna Eesti Vabariigi aupeakonsul Ilmar Heinsoo oli teise kokkusaamise tõttu hilinenud, asendas teda EKN abiesimees Ottawas W. Pent, kes ütles, et X Balti Õhtuga seoses on Montreali eestlased kogunenud Ottawasse, et tunnustust avaldada Kanadale, maale, kuhu 30—40 aastat tagasi jõuti oma okupeeritud kodudest, et siin asutada uued kodud, et siin saaks vabana elada.

Montreali eestlased olid toonud kaasa tõrvikuid, mis süüdati igavesest tulest ja jagati osavõtjaile, osa neist anti parlamendiliikmete kätte.

Tseremoonia kestis kuni 15 minutit. Sealt mindi koos läheduses oleva sõdadele langenute monumendi juurde.

Kaks tütarlast kandsid ees pärga, mis oli tehtud kuuseokstest, murtud kuuselt, mille seema oli kord toodud Eestist ja kasvanud puuks Lättemäel.

Eesti lipuvärvidega pärja asetas sellekohase lühema sõnavõtuga monumendile E.V. aupeakonsul I. Heinsoo.

Peale pärjaasetust liiguti koos National Archive ruumides olevat Balti kunstinäitust külastama. Ja õhtul koguneti National Art Centre'isse Ottawa eestlaste E.V. 64. aastapäeva tähistama.

Koosviibimisel oli kuni 150 osavõtjat. Tervituse ütles aupeakonsul I. Heinsoo, kõneles EKN esimees Laas Leivat. Sündmust kasutati kahele kauaaegsele eestlaste sõbrale tunnustuse avaldamiseks.

Parlamendiliikmele W. Bakerile ja senaator A. Thompsonile anti üle EKN kuldteenetemärgid, parlamendiliikmele H. Herbertile, kes tänavu tõi esmakordselt Balti Õhtule Prantsuse diplomaadi, kingiti Eesti laualipp.

EKN hõbedane teenetemärk anti kohalikule EKN abiesimehele ja Balti Õhtu idee sünnitajale ja kogu kümme aastat kestnud väsimatu tegevuse ning Kanada parlamendiliikmetega suhtlemise eest Walter Pentile.

Õhtul pidas senaator A. Thompson väga liigutava kõne Eesti iseseisvuse aegseist saavutusist ja parlamendiliige W. Baker kõneles konservatiivide poolt. Eestlasi tervitasid nende Vabariigi aastapäeval naaberorganisatsioonid ja Poola pagulasvalitsuse esindaja. Õhtu kavalises osas laulis bariton Avo Kittask ja esines klaverikunstnik Armas Maiste Montrealist.

Õhtul tutvustas W. Pent I Balti Õhtu tekkimist, millest osavõtnud H. Herbert oli nüüdki kohal. Ta tutvustas ka W. Bakerit ja A. Thompsoni, kes olid seotud I Balti Õhtuga, mis tekkis „Ristideta haudade" kinkimise aktsiooniga.

Seda taheti teha esialgul posti teel, aga siis tegi W. Pent ettepaneku korraldada üleandmiseks väiksem seltskondlik koosviibimine.

Eestlased pöördusid senaator P. Yuzyki poole, kes organiseeris käenduskomitee. Alates 3 Balti õhtust on senatis tervitatud Balti konsuleid, mida ka seekord pealelõunal tehti. Balti Õhtute suur poliitiline tähtsus seisnebki selles, et Balti konsuleile on selle sündmusega omamoodi tunnustus antud.

Teisipäeva õhtul oli W. Penti organiseerimisel väiksema osavõtjatega kokkutulek, millest võtsid osa Balti konsulid ja Kanada välisministeeriumi ametnikud. Seekord oli osavõtjate hulgas välisministeeriumi Ida-Euroopa osakonna direktor MacLean ja ministriabi Tuchette. Paaritunnilisel koosviibimisel aruteti mitmeid olulisi küsimusi.

Salapäratsemine hukkunud N. Liidu laeva ümber

TOTAWA — Selgitamatu laeva meeskonna tegevus kiirelt vajuval N. Liidu kaubalaeval on äratanud kahtlust, et see laev võis olla spetsiaalne spionaazhilaev. N. Liidu laeva kapten ei nõustunud Taani laeva abistamisega vaid andis sellele käega märku eemaldumiseks. Igaüks võib imestada, miks surmasuus olevad mehed seda tegid, kui see olnuks vaid tavaline kaubalaev. Vastust sellele küsimusele loodeti päästetud meeskonnaliikmeilt. 38-liikmeline laeva meeskond hoidis meeleheitlikult kinni vajuvast laevast, oodates teise N. Liidu laeva tulekut. Laev lahkus Kanadast laadungiga, kus võis olla uraaniumi hexafluoriidi, mida kasutatakse igal pool maailmas kergevee reaktorite kütteaineks.

Dissidentide tagakiusamised Jugoslaavias

TORONTO — Poliitiliste dissidentide tagakiusamised, arreteerimised ja vangistamised on märgatavalt suurenenud Jugoslaavias viimase paari aasta jooksul, selgub Amnesty International andmeist. Torontos avaldatud inimõiguste organisatsiooni rapordis on näha, et 1980. a. oli 553 tagakiusamise juhtumit, mis on kahekordne eelmise aastaga võrreldes. Arreteeritute arv tõusis kiiresti pärast möödunud aastast demonstratsiooni Kosovo piirkonnas, kus 800 albaanlast vangistati.

38 baltlase apell:

Jäägu Baltikum vabaks aatomrelvastusest!

Läände on jõunud dokument, mis on vastukajaks Baltikumist Skandinaavia riikides käinud elavale vaidlusele nn. Põhjala aatomivaba tsooni loomise küsimuses. Tegemist on avaliku kirjaga N. Liidu, Islandi, Norra, Taani, Rootsi ja Soome valitsusjuhtidele, millele on alla kirjutanud 38 inimest, neist 13 eestlast, 15 lätlast ja 10 leedulast. Eestlaste nimede osas on mitu nime tuntud juba eelmistelt apellidelt.

AVALIK KIRI

NSV Liidu, Islandi, Norra, Taani, Rootsi ja Soome valitsusjuhtidele Põhja-Euroopas tuumavaba tsooni rajamise küsimuses.

Põhja-Euroopa riikide avalikkus ja valitsused kaaluvad praegu mitmekülgselt NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi esimehe poolt väljendatud ideed rajada Põhja-Euroopasse tuumavaba tsoon. Siinkohal teeme ettepaneku täiendada seda ideed selliselt, et kõnealusesse tuumavabasse tsooni kuuluksid ka Läänemere ja Baltimaad — Eesti, Läti ja Leedu.

Tuumavaba tsooni laiendamine Läänemerele ja Baltimaadele on loogiline juba sellepärast, et mainitud ala kuulub sisuliselt samuti Põhja-Euroopasse, pealegi annaks just see samm võimalikule tulevasele lepingule erilise kaalu, kuivõrd ta oleks hiilgavaks näiteks võrdsest ja tasakaalustatud relvastuse piiramisest üldse. Loomulikult vastab tuumavaba tsooni laiendamine Läänemerel ja Baltimaadele nii Skandinaavia kui ka Balti rahvaste kui väikerahvaste huvidele, eeskätt nende erilisemale huvile — jääda kestma tulevaseski ajas.

Balti rahvad on maksnud kõrget hinda suurriikide vahelistes konfliktides, eriti rängad kannatused langesid Baltikumi rahvastele osaks Teise maailmasõja ajal, mil rinne käis kahel korral üle Balti riikide. Siinjuures olgu täie jõuga allakriipsutatud, et Eesti, Läti ja Leedu iseseisvate vabariikide valitsused püüdsid igati vältida sattumist suurriikide tülidesse. Baltimaade rahvad teavad ka seda, et tolleaegsete suurriikide juhid ei pidanud Baltimaade rahvaste tahet, saatust ega arvamist enestevahelistes mõjusfääride jaotamisel miskikski. Selle drastiliseks näiteks on hitlerliku Saksamaa ja NSV Liidu vahel sõlmitud pakt 23. augustist 1939 koos selle juurde kuuluva lisaprotokolliga, mis pole NSV Liidus tänaseni avalikustatud.

Öeldust lähtudes peame väga tähtsaks leida väikerahvastele garantiisid eksisteerimiseks suurvõimude võimalike konfliktide juhuks.

Leiame olevat loomuliku ja kõikidele rahvastele vastuvõetava, et Põhja-Ameerika tuumavaba tsooni leping keelustaks tuumarelvade paiknemise ja tootmise, samuti ka tuumalõhkekehade kohaletoimetamise, mistahes vahendite (laevad, lennukid, raketid) paiknemise ja liikumise, tuumavaba tsooni lepinguga ühinenud riikide vastavates piirkondades ja Läänemeres.

Me loodame, et nii NATO kui Varssavi lepingu riigid suudavad garanteerida tuumarelva mittekasutamist Põhja-Euroopa tuumavaba tsoonis, kaasa arvatud Läänemeri ja Balti riigid. Selline samm ühe piirkonna vabastamisel tuumarelvadest oleks tõhusaks etapiks teel maailma rahvaste suurima ootuse täitumiseks — täielikule desarmeerimisele.

12. oktoobril 1981. a.

Eva Ahonen, Heiki Ahonen, A. Andriuskaite, Rein Arjukese, Ivars Blaneknfelds, Birute Barauskaite, Ints Gailitis, K. Cernicuskiene, Ülle Einasto, Gunnars Gutmanis, Ilse Heinsalu, Karin Inno, Urmas Inno, A. Kalauskas, R. Kazlauskiene, V. Kazlauskaite, V. Kiela, Aija Krumina, Inta Karklina, Karlis Lapins, Janis Liepins, Evalds Lizberskis, Laimonis Lusis, Astra Niedre, Juris Niedre, Iagle Parek, Arvo Pesti, Elmars Praulins, Eve Pärnaste, Endel Ratas, Gunars Stefans, Peteris Stockmanis, Mara Zile, Enn Tarto, Erik Udam, Jonas Petkevitsius, On Poskene-Lukauskaite, L. Kulvietite.

TORONTO EESTI ÕNGITSEJATE ja JAHIMEESTE SELTSI

„KALAMEESTE KEVADPIDU"

EESTI MAJAS laupäeval, 20. märtsil 1982. a. algusega kell 7 õhtul

Tantsuks mängib Gustavsoni orkester

Eeskavalises osas „POSITIIVSED MEHED"

Loterii ★ Einelaud ★ Baar

Pääse $8.—. Laudade ettetellimine pr. L. Laanemets tel. 422-4585

KÕIGILE TERE TULEMAST!

JUHATUS

Ka Volkswagen raskustes

WARREN — Volkswageni USA ainus kokkumonteerimise tööstus suletakse kolmeks nädalaks väheste müükide tõttu. Saksa autotööstuse USA haruettevõte vallandas 4350 tunnitöölist Westmoreland, Penn. tehases. Vallandamisi on ka kahes teises tehases Virginias ja Texases. USA-s valmistatud VW Rabbit'i müük on tänavu olnud 6959, mis on vähem 56% võrra 1981. a. müüdud 15.818-st.

TÄHELPANU!

VABA EESTLASE
uus aadress
alates 1. märtsist s.a.
on
1955 Leslie St.
Don Mills, Ont.
M3B 2M3

Salvadori ohvrite arv avaldatud andmeist suurem

WASHINGTON — Poliitilised mõrvad Salvadoris olid möödunud aastal kahekordsed, võrreldes nende arvudega, mida USA valitsus on avaldanud oma Kongressile, nentides, et Salvadoris valitsev hunta on suurendanud inimõigustega arvestamist, ütles üks Liitunud Rahvaste Organisatsiooni ametnik.

Jose Pastor-Ridruejo, LRO Inimõiguste Komisjoni spetsiaalesindaja Salvadori olukorra jälgimisel, ütles et ta annab LRO-le käesoleva kuu lõpul Genfis toimuvale kokkutulekule rapordi, kus näidatakse, et 1981. aasta esimese 11 kuu jooksul on olnud 11.000 mõrvajuhtumit.

J. Pastor-Ridruejo ütles, et Salvadoris toimub alaliselt inimõiguste rikkumisi,

kusjuure enamus rikkumisi tehti sõjaväe ja parempoolsete gruppide poolt,

aga mõningaid rikkumisi on tehtud ka partisanide poolt.

Need arvud on vastupidised ametlikest andmeist, kus on märgitud, et Salvadoris vähendati 1981. aastal mõrvajuhtumeid eelmise aasta 9000-lt 6000-le.

Möödunud kuul president Ronald Reagan kinnitas,

et hunta on teinud suurepäraste tulemustega edusamme inimõiguste tunnustamise alal, misjärel Kongress nõudis, et Salvadorile tuleb jatkata sõjalise abi andmist.

Poolakad vangistasid CIA suhetega diplomaadi

VARSSAV — Endine Poola diplomaat Bogõdan Walewski mõisteti 25 aastaks vangistusse pärast seda kui ta leiti süüdi olevat USA Central Intelligence Agency (CIA) kasuks spioneerimises.

Kohtuotsuse väljakuulutamise ajal tugevdati sõjaväelisi ja politseipatrulle suuremais Poola linnades, kuna täitus kaks kuud sõjaseisukorra maksma panekust. Varssavis sõitsid sõjaväepatrullid kogu päev linnas, peatades sõidukeid ja kontrollides sõitjate dokumente.

Kui sõjaväeüksused valvasid relvastatud automaatpüssidega Solidaarsuse ametiühingu seniseid rahutuste paiku,

siis sõjaväeprokurör nõudis 28-aastasele Walewskile, kes teenis varem diplomaadina Moskvas ja LRO-s, surmanuhtlust.

Teda süüdistati osavõtmises antipoola ja anti-kommunistlikus tegevuses „imperialistide" salaluureagentuuride huvides ja neile informatsioone andes Poola ja teiste Ida-Euroopa riikide sotsiaalseist, poliitilisist ja majanduslikest probleemidest.

Solidaarsuse ametiühingu põranda alla tõmbunud liikmete poolt oli sel päeval siiski mõningaid demonstratsioone, neist ulatuslikum Poznas, kus oli ka mõningaid arreteerimisi.

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 1955 Leslie St. Don Mills, Ont. M3B 2M3

TOIMETAJA: Hannes Oja

TOIMETUSE KOLLEEGIUM: Karl Arro, Heino Jõe, Olev Träss

POSTIAADRESS: P.O. Box 70, Stn. C, Toronto, Ont. M6J 3M7

TELEFONID: toimetus talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon)

TELLIMISHINNAD Kanadas: aastas $45.—, poolaastas $24.— ja veerandaastas $13.—.

TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $55.—, poolaastas $29.— ja veerandaastas $15.—.

Aadressi muudatus 50 c. — Üksiknumbri hind 60 c.

FREE ESTONIAN

Published by Free Estonian Publisher Ltd.,
1955 Leslie St. Don Mills, Ont. M3B 2M3

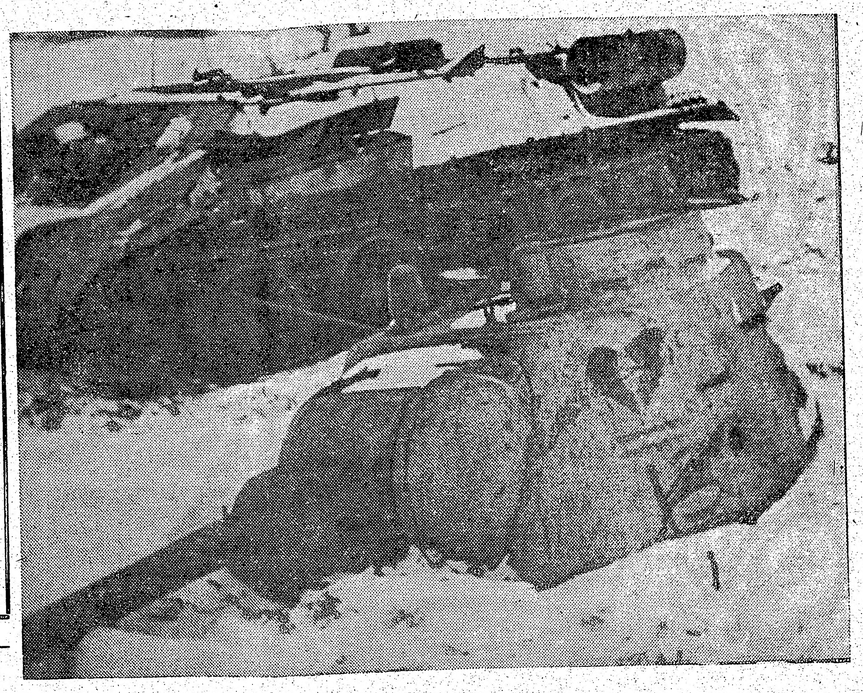

Narva rinne 1944. a. talvel. Purustatud vene T-34 tankid

Uue poliitika otsingul

Viimaste kuude kestel on Washingtoni juhtivatest ringkondadest tulnud selgeid signaale, et Ühendriikide poliitika Kesk-Idas on võtmas uusi suundi modifitseerides oma seniseid kauaaegseid põhialuseid, mis andsid tingimusteta toetuse Iisraelile, sattudes sealjuures teravasse vastuollu mitte ainult radikaalselt häälestatud vaid ka mõõduka hoiakuga Araabia riikidega. Ühendriikide praegune administratsioon on nähtavasti jõudnud seisukohale, et praeguses segipaisatud maailmas võib selline ühekülgne poliitika araabia suuri õlivarusid arvesse võttes tuua kaasa tulevikus katastrofaalseid tagajärgi ning nende vältimiseks tuleb astuda samme, enne kui see on liiga hilja.

Uue tasakaalukama ja realistlikuma poliitilise suuna valimist tiivustab Washingtonis kahtlemata ka Iisraeli praeguse ultra natsionalistliku ja konservatiivse valitsuse isemeelne ja paiguti ülbe poliitika peaminister Menachem Begini juhtimisel, mis sunnib Araabia riike otsima endale uusi sõpru ja tihedamaid sidemeid N. Liiduga. Iraagi tuumajõujaama purustamine Iisraeli õhujõudude poolt ning Süüriale kuulunud Golani kõrgustiku meelevaldne annekteerimine on pannud nii Araabia maailmas kui ka Washingtonis liikuma suured jõud, mis nõuavad ja taotlevad Ühendriikide senise poliitika muutmist Kesk-Idas ja Iisraeli suurte ja kaugeleulatuvate ambitsioonide pidurdamist.

Juudi ühiskonna suure mõjuvõimu tõttu Ühendriikides on ameerika poliitikud alati leplikult suhtunud Iisraeli taotlustesse ning ameeriklased on andnud Iisraelile tohutuid summasid oma majanduse käigus hoidmiseks ning sõjalise varustuse muretsemiseks. Iisraeli valitsuse isemeelsed ja Ühendriikide huvisid Kesk-Idas kahjustavad sammud on pannud siiski paljud ameeriklased Iisraeli probleemide käsitamisel kriitilisemalt mõtlema ja käituma, eriti pärast seda kui Iisraeli valitsus otsustas annekteerida Iisraeli okupatsiooni alla kuuluva Golani kõrgustiku. Kui Washington sellele reageeris Iisraeli-Ühendriikide strateegilise koostöö kokkuleppe ajutise katkestamisega, siis järgnesid sellele Jeruusalemmast peaminister Begini ja kaitseminister Sharoni kõrgetes toonides arvustused Ühendriikide arvel. Kaitseminister Sharon läks isegi nii kaugele, et ta ameeriklaste naeruvääristamisel võrdles neid Kesk-Ida poliitika kujundamisel „korstnas ringi kobavate pimedate meestega."

Uue poliitilise suuna leidmine ja rakendamine Kesk-Idas ei ole Ühendriikide valitsusele kergeks ülesandeks, kuna vanad sidemed, lubadused ja kokkulepped Iisraeliga takistavad Araabia riikidele lähenemist ja nende usalduse võitmist. Palestiina küsimusega venitamine ja Camp Davidi kokkulepetega shongleerimine Iisraelis on muutnud Araabia riigimehed umbusklikeks ning isegi sellised Ühendriikide sõbrad nagu Egiptus ja Saudi Araabia ei leia enam ühist keelt Washingtoniga mida on kinnitanud ka Ühendriikide valitsuse esindajate külaskäigud Kesk-Itta ja Egiptuse uue presidendi Mubaraki visiit Washingtoni.

Mubarak andis enne Washingtoni saabumist ameeriklastele võrdlemisi terava hoiatuse kui ta tegi teatavaks, et Egiptus võimaldab nõukogude tehniliste nõuandjatele, kes endise presidendi Sadati poolt maalt välja saadeti, Egiptusesse tagasi tulla. President Reaganiga kohtumisel toonitas president Mubarak veenvalt, et Palestiina araablastele tuleb anda õigus oma rahuslike ambitsioonide rahuldamiseks, võimalikult iseseisva riigi moodustamisega. Ehkki president Mubarak on jäänud esialgu oma väljendustes ja nõudmistes tagasihoidlikkuse piiridesse, ei ole kahtlust, et ta mängib tulevikus Egiptuse poliitika kujundamisel palju laiemal pinnal kui tema eelkäija Sadat, kes andis oma täie toetuse Ühendriikide Kesk-Ida poliitikale.

Araabia riikide hoiakut on käinud viimasel ajal proovimas ning lähemaks koostööks pinda sondeerimas Ühendriikide välisminister Haig ja kaitseminister Weinberger. Välisminister Haig lootis Araabia riikide ja Ühendriikide vahelist koostööd süvendada suurejoonelise plaaniga, mis oleks mõlemad lepinguosalised sidunud ühiseks võitluseks N. Liidu ekspansionismi vastu. Selle plaani raamides oleksid ka Iisraeli ja Araabia riikide vahelised vastuolud ja tülid jäänud tahaplaanile ja võimaldanud kergemini Kesk-Idas rahu saavutamist. Araabia riigid, eesotsas Saudi Araabiaga, keda peeti Washingtonis selle plaani tugevamaks toetajaks, ei tundnud selle vastu aga erilist huvi ja Haig tuli Kesk-Idast tagasi tühjade kätega.

Palju paremini ei käinud ka kaitseminister Weinbergeri käsi tema hiljutisel reisil Omani, Saudi Araabiasse ja Jordaaniasse. Weinberger otsis sõjalist ja majandusliku koostööd Saudi Araabiaga, kuid õliprintsid suhtusid tema ettepanekutesse tõrjuvalt ja jahedalt, ilmselt kartusest, et tihedate sidemete sõlmimine Washingtoniga võib kahjustada ja häirida Saudi Araabia vahekordi teiste Araabia riikidega. Läbirääkimistel selgus, et Saudi Araabia juhid suhtuvad ka praegu Iisraelisse kui Araabia riikide suuremasse vaenlasesse ning Ühendriikide poliitikud ei suuda neid teisele arvamisele viia. Weinbergeri käsi käis pisut paremini Jordaanias, kus ta avaldas arvamist, et Ühendriikide Kongress nõustub tõenäoliselt Jordaaniale liikuvate õhutõrjerakettide ja võitluslennukite müümiseks. See ettepanek vihastas järjekordselt Jeruusalemma, kust kostsid Ühendriikide arvel ägedad hääled, mis nõudsid relvamüügi keelustamist, kuna see olevat ohtlik Iisraeli julgeolekule. Iisraeli valitsuse rahustamiseks oli president Reagan sunnitud kirjutama Jeruusalemma kirja, milles president rõhutas, et Ühendriigid peavad kinni Iisraeli julgeoleku printsiipidest ja oma lubadustest Iisraeli julgeoleku kindlustamiseks.

Kõiki neid käikusid ja seisukohti arvesse võttes on selge, et Ühendriigid otsivad praegu kõige paremat moodust Kesk-Idas valitsevate vastuolude keerdkäikudest välja pääsemiseks ja uue poliitika rajamiseks, mille aluseks oleks tihedam ja sõbralikum koostöö Araabia riikidega. Selle uue poliitika kujundamine ei ole siiski veel kaugeltki vabanenud Iisraeli kammitsaist ja niipea kui Washingtonis mõnda uut sammu planeeritakse, mis ei ole kooskõlas Iisraeli huvidega, kostab Jeruusalemmast kohe äge kriitika. Seni on vaatamata Iisraeli ülbele ja isemeelsele käitumisele seda kriitikat arvestatud — kuid kui kauaks? Washington peab ükskord kindale otsusele jõudma, et Ühendriikide ja Iisraeli huvid ei ole alati samad ning ameeriklased peavad käituma eeskätt oma julgeolekut ja tuleviku huvisid silmas pidades — ükskäik siis kas see Iisraelile meeldib või mitte.

K.A.

Eesti rahval on õigus keelele ja iseseisvusele

Kanada kodanikeks olemine teeb meie hääle tugevamaks

Toronto Eesti Meeskoor korraldas Eesti Vabariigi 64. aastapäeva puhul perekondliku koosviibimise, kus osavõtjate mõtted viis kodumaa ja ta rahva juurde kõneleja dr. Roman Toi. Huvitava kokkulangemisena võib seda pidada ka möödunud keeleaasta lõppkokkuvõtteks, kuna üks kõne peamisi punkte oli eesti keel. Anname alljärgnevalt selle kõne esitatud kujul.

Ajalugu, mis olevat sündmuste loetelu, mida inimesed oleksid pidanud vältima — on tõesti rahvaste allutamise katsete ajalugu. Mingil ettekäändel — olgu geograafiline või poliitiline, on mõni rahvas ikka püüdnud valitseda teisi. Selline valitsemine harilikult toimub otseste terrorini ulatuvate väliste survevahendite kaasabil. Sisemiselt — rahvusena, rahvusriigina anastatud ja allaheidetud rahvad on jäänud püsima siis, kui nad suutsid ikkagi säilitada oma kombed ja eriti oma keele. Kui nad kõigele vaatamata suutsid kuidagi säilitada oma kultuurilise suveräniteedi.

Omal ajal kutsuti neid, kes saksa keelega väga ripsu lõid kadakateks, vene keele kummardajaid kutsusime pajuvenelasteks.

Huvitaval kombel pole me siin, võõrsil leidnud sobivat adjektiivi nende rahvuslikult tühjade kottide tituleerimiseks, kes eesti keele hülgavad ja iga hinna eest püüavad inglast mängida.

Tunnen mõnda sellist ja julgen siinkohal lubada, et minu inglise keel lööb nende oma vasaku käega, kõnelemata eesti keelest.

Eesti keel on ja jääb kõige mõjuvamaks relvaks meie rahvuslikus arsenalis. Eesti keel seob meid üle mandrite ja merede. Ilma poliitilise kõrvalmaiguta, millest mõni lühinägelik võib ikka sisepoliitilist tolmu kloppida — ühendab eesti keel meid kodumaa eestlastega.

Keeleteaduse ajalugu möödalainud sajandeid vaadeldes — kõneleb,

et eestlaste passiivne vastupanu teda anastanud võimudele oli nii põhjalik, et nad keeldusid aru saamast neile võõrastest keeltest.

Sellest tulevat, ütlevad keeleteaduse ajaloolased, et paljud tööriistad ja põllutöö tegemise vahendid balti-saksa ja balti-vene keeles on pigem soome-urgi pärased.

Võta rahvalt tema minevik — tema keel — tema kombed ja kultuur — selline rahvus likvideerub Siberisse saatmata.

Kardetav psühhoos meie hulgas on teatav diminutiiv-kompleks: kõik, mis Eestiga on seotud, on automaatselt väike. Sellest väiksusest on nii kunstis kui ka poliitikas tehtud peagu privaat-religioon. Mulk ütleb küll, et „om maid maailman tuhandit ja rahvit mitmit miljunit, üitsainus Mulgimaa".

Ja näe, saarlane ütleb selgel sõnal, et „ei paremat pole kuskil maal, kui suisel ajal Saaremaal."

Aga kumbki neist ei aruta oma maa pikkust või laiust.

Armastust ei saa sülla või puudaga mõõta. Ainus, kes oma maa laiusega kiitleb, on kommunistlik venelane.

Sõna väike tähendab kvantumit, mitte kvaliteeti. Kunsti ja kultuuri seisukohalt — rääkimata teadusest — ei ole meie mingi väike rahvas. Kui küsida, kas teame, kui palju on Kanadas eesti keelt valdavaid, aga oma eriala ladusas inglise või prantsuse keeles õpetavaid gümnaasiumi ja ülikooli õppejõude? Olen kindel, et see proportsioon teiste rahvustega Kanadas on võrdne eesti kasuks.

Miks ma sellest diminutiiv-religioonist kõnelen? Selleks, et meid kõiki julgustada Eesti iseseisvuse küsimuses häält tõstma. Paluda pole meil midagi.

Palumiseks pole meil mingit põhjust: rahvaste enesemääramise printsiip on isegi tänapäeval veel doktriinina aktsepteeritav põhimõte.

Eesti Vabariigi nimel, tohime seda printsiipi esitada veel palju kõvema häälega kui teeme seda Kanada kodanikena. Hääleõiguslike Kanada kodanikena on meie häälel hoopis teine tähtsus ja dünaamika. Tänu värskele Poola küsimuse tuulutamisele televisioonis, oleme nüüd rikkamad veel ühe selgesõnalise definitsiooni võrra: see oli praegune prantsuse peaminister, kes ütles: kommunism on venelastele nende pan-slavistlikkude mahhinatsioonides ainult suitsukatteks.

Meie võime suuri sõnu teha vabadusvõitlustest, aga sõna taha tuleb varem või hiljem panna ka tegu.

Terve maailm näib ennast praegu toitvat sõnaga rahu. Lugesin Baltimore Bülletäänist õpetaja Troosti jutlust rahu küsimuses. Tema ütleb, et tänapäeval näib see rahu küsimus langevat kahe leeri suunas laiali. Ühed on rahunõudjad ja teised on rahu armastajad. Siit ta läheb oma jutluse juurde edasi.

Rahu nõudjad. Kõige suuremad rahu nõudjad tänapäeval on kommunistid, venelased — nagu ütles sotsialistlik prantsuse peaminister. Sellise rahu varjus areneb nende õõnestustöö kõige soodsamalt.

Värskelt konstateeriti Vietnami sõja küsimuses, et Vietnami sõja **kommunistidele võitis vasakpoolne ameerika ajakirjanik ja segadusse agiteeritud tudeng.**

Sellist rahu nõutakse küll üle maailma eriti sealt kandist, kus kommunism seljataga kummitab — nagu praegu Nikaraaguas.

Rahu nõutakse väga valju häälega, aga rahu armastus ei peegeldu ei Baltimaade, kogu Ida-Euroopa, ega värskete Poola ja Afganistani sündmustes.

Paistab, et enne kui saame rahu armastajateks, peame neid rahu nõudjaid üsna hoolega korrale kutsuma ja nuhtlema.

Ma ei tunne, et meie rahvaste enesemääramise õiguse printsiibi rakendamist peaksime paluma müts peos, eriti nüüd — kus suurem osa meist maksab rohkem tulumaksu kui kohapealne nn. garanteeritud aasta-sissetulek —

eriti nüüd peaksime — otse kohapealsete kodanikena — üha julgemalt ja laiemalt lähenema küsimustele vene annektsioonist, ükskõik, kuhu ta on sisse hiilinud või Rooseveltide-Churchillide õnnistusega sisse marssinud.

Ja kui meil sellele nõudmisele on veel juurde lisada oma kõlav eesti keel, mille poleerimiseks Toronto Eesti Meeskoor juba enam kui 30 aastat on oma parimat meheiga ja indu kinkinud, siis — nii kauge, kui Eesti iseseisvus sel hetkel ka ei näi olevat, — kui tahes tumeda tuleviku loori sisse mähituna, — on eesti rahva õigus eesti keelele ja iseseisvusele ikka olemas. Seda õigust ei saa meilt natsionaliseerida ega kolhoosi korras põllule laokile roostetama jätta.

Soovin, et meie silmad seda isamaa-armastusega külvatud vilja ikka kord näeks. Ja selleks — mis muud kui palju jõudu ja tugevat tervist.

Jaapan pakub USA-le 10 miljardi dollarit laenuks

WASHINGTON — Jõukas Jaapan on valmis laenama majandulikes raskusis olevale Ameerika Ühendriikidele 10 miljardi dollarit töökohtade loomise fondile. Selle plaaniga tahavad jaapanlased vähendada USA survet Jaapanile, kuna pidevalt on olnud kriitilisi hääli tohutu Jaapani kaubanduslikku ülekaalu vastu. Möödunud aastal oli see summa 18 miljardi dollarit. See oleks esimene välisabi juhtum riigis, kust pidevalt on antud kõikjale välisabi. Jaapanlased laenaksid selle rahasumma 6%-ga.

Kommentaarid

Kui suured on Poola oma sõjalised jõud praeguse sõjaseaduse rakendamise ajal ja mitu diviisi on venelastel Varssavi Pakti sõjajõudude raamides Poola territooriumil kus nad Trooja hobusena ootavad käsku poola rahva ründamiseks? Päris täpseid andmeid nende vägede kontingentide kohta loomulikult ei ole, kuid enamvähem märki tabavat informatsiooni on siiski suudetud koguda ning selle informatsiooni kohaselt on punaste väejuhtide ja poliitikute käsutuses küllalt jõudusid poola rahva terroriseerimiseks — kui ainult sõdurid kõiki võimul olevate kurjategijate käske täidavad!

Vene vägede liikumised Poolas enne sõjaseaduse väljakuulutamist lasevad oletada, et Moskvas on arvestatud poola rahva vastupanu võimalustega ning vastavalt sellele tehti juba aegsasti vene punaarmee osade ümberpaigutusi. Erilised ülesanded omistati kahe täies koosseisus soomusdiviisile, mis toodi oma tavalistest baasidest Ida-Saksamaa piiri äärest strateegiliselt tähtsate keskuste Varssavi ja Gdanski piirkonda. Mõlemad diviisid on varustatud 335 tankiga, nende hulgas T-72 tüüpi ülimoodsate ja suure löögijõuga sõjamasinatega. Vene sõjajõudude peakorteriks on Poola läänеosas asuv Legnica linn, kus asub ühtlasi Varssavi Pakti sõjajõudude põhjagrupi peakorter.

Kõrvuti maajõududega on venelastel Poola sõjalistel lennuväljadel ka märkimisväärsed taktikalised õhujõud — kogusummas 400 lennukit, nende hulgas 275 moodsat MIG võitlus-pommilennukit. Siia juurde võiks lisada, et möödunud sügisel toimunud sõjaliste manöövrite raamides suurendasid venelased tõhusalt oma sõjalise varustuse ladusid, mille tulemusena võitlusesse rakendatud diviisid on pikemaks ajaks kõige vajalikuga varustatud.

Mis puutub poola oma sõjajõududesse, siis moodustab see venelaste kõrval Varssavi Pakti riikide tugevama armee. Poola sõjajõudude kasutuses on 3430 tanki, kuid nendest on ainult 30 uut tüüpi vene T-72 tankid. Poola armee koosseisus on 210.000 meest, nendest 154.000 sund-sõjaväekohustust täitvat sõdurit. Asjatundjad arvavad, et neid sundsõjaväeteenistuse sõdureid ei kasutata praeguste rahutuste mahasurumisel, sensitiivsetes kohtades, kuna need väeosad ei ole usaldusväärsed. Kindral Jaruzelski rusika moodustavad nõndanimetatud „sisemise julgeoleku" väeosad, kogusummas 72.000 —80.000 meest. Nende üksuste koosseisu kuuluvad ka 16.000 piirivalvurit, kelledele tehti kohe pärast sõjaolukorra väljakuulutamist ülesandeks valvata selle eest, et poolakad ei pääseks maalt põgenema maad ega merd kaudu. „Sisemise julgeoleku" väeosad on tegelikult eriväljaõppe saanud politseiväeosad, kes on varustatud tankidega, soomusautodega ja tankitõrje kahuritega. Need väeosad on saanud oma väljaõppe N. Liidu KGB väeosade retsepti järele.

Nagu näha on diktaator Jaruzelski ja tema Moskva peremeeste käsutuses suured väeosad tööliste ja vabadusetaotlejate nõudmiste maha surumiseks. Kuid Poola rahva türanniseerijad on mõelnud isegi sellele võimalusele kui nendest jõududest ei peaks piisama. Niipea kui sõjaväeline diktatuur hakkaks Poolas rebenema, on venelastel Ida-Saksamaal Dresdeni piirkonnas valmis neljast soomusdiviisist ja ühest motoriseeritud jalaväediviisist koosnev 60.000 meheline soomusrull, mis pannakse üle Poola veerema ja igasugust vastupanu maha murdma.

Ei ole kahtlust — venelased tunnevad oma asja. Nad teavad täpselt kuidas kaitsetuid rahvaid hävitada ja terroriseerida. Kuid kuidas neid toita ja katta — seda probleemi pole Moskva teoreetikud 64. aasta jooksul suutnud ära lahendada.

☆

Imelik kokkusattumine — samal ajal kui Londonist saabus rõõmustav teade, et Briti parlament on suurte häälteenamusega põhimõtteliselt pooldanud Kanada põhiseaduse kojutoomist Inglismaalt, on

(Järg lk. 3)

VALVEARST NÄDALALÕPUL

27. ja 28. veebr.
dr. A. Mae, tel. 493-7231

6. ja 7. märtsil
dr. R. Vanaselja, tel. 921-7777

H. KIRIK
Insurance Agency
KINDLUSTUSED
23 WESTMORE Dr., Suite 200
Rexdale, Ont. M9V 3Y7
Tel. 745-4622

Pensionär soovib
TUTVUST
vanema daamiga
Kirjad koos telefoninumbriga saata selle lehe talitusele märgusõna all „Üksik"

T.E.S. Lasteaia Eesti Vabariigi aastapäevaparaad oli elamuslik oma paljude Eesti lippudega, mida noored uhkelt ja elevusega lehvitasid. Pildil vaade lasteaiaperele. Foto: Vaba Eestlane

Palverännakul Santiagosse

Dr. Leon Tretjakewitschi huvitav diapositiivide loeng

Möödunud teisipäeva õhtul toimus Tartu Instituudi teine käesoleva aasta loenguõhtu. Dr. Leon Tretjakewitsch pidas loengu „Palverändurite jalgteel", viies sõnalise osaga, aga veelgi piltlikumalt diapositiividega 60 inimese ümber muistsete palverändajate teerada mööda kuulsasse Santiago (de Compostela) katedraali juurde.

Dr. E. Aruja avas õhtu, tutvustades lühidalt dr. L. Tretjakewitschi, kes on ajaloolane ja pidas paar aastat tagasi ennegi loengu jesuiitidest. On praegu ajaloo õpetajaks MacMaster ülikoolis.

Hispaania loodeosas on Santiago de Compostela linn ca 30.000 elanikuga. Seal on suur kristlik pühakoda, kuhu 9. sajandist alates, kui sealse haua kohale, mis kuuluvat apostel Jakobusele, ehitati kirik.

See hävitati mauride poolt 10. sajandil, ehitati uuesti 11.—12. sajandil katedraalina,

mida hiljem täiustati baroksete ja plateresqu stiilidega. Suurenenud palverändurite liikumise tõttu ehitati sinna 1501—11 majutusvõimalusi ja samal ajal ka ülikool.

Mitu sajandit toimus sinna apostli hauale palverändurite vool, kes saabusid Hispaaniasse kolmelt suurteelt Prantsusmaalt. Palverännakute õitseaeg oli 12. ja 13. sajandil. Hilisemad ajaloolised sündmused on sellele mõjunud negatiivselt.

Praegu on jälle kasvanud huvi selle vastu ja 1980-ndal aastal läksid kuni 100 inimest seda teed kaudu Santiagosse, ükskõik millist liiklemismoodust valides, nende hulgas ka üks jaapanlane.

Dr. L. Tretjakewitsch tegi selle palverännaku jalgsi usu ja kultuurihuvi pärast. Ta oli Saksamaal Kanada sõjaväe koolis ajaloo õpetajaks, kui kuulis sellest esmakordselt.

Ometi tuli üle 15 aasta oodata võimalust, enne doktori kraadi väitekiri kaitsta, kui sai selleks kümme nädalat varuda, kus keskmiseks päevaseks käimise normiks oli 30 km ümber.

Ta pidas ustavalt oma eesmärgist kinni, kuigi abikaasa vahetevahel moodsamaid transportvahendeid kasutas.

Santiago palverännaku üle on palju raamatuid kirjutatud. Hispaania filmilavastaja Brunel on sellest sürrealistliku filmi valmistanud. Nii on see kunagi väga populaarne usuline teekond jälle aktuaalseks saanud.

Dr. L. Tretjakewitsch selgitas põhjusi miks sinna minnakse,

öeldes, et mõned lähevad usu, teised kultuurilistel motiividel, inimesed tahavad seda kunsti näha palverändurite silmadega.

Teel Santiagosse peavad kõik palverändureiks saama, vaeva, raskusi ja väsimust taluma.

Diapositiivide vahendusel viis dr. L. Tretjakewitsch ka õhtust osavõtjad sellele teekonnale, kus arhitektuuriline ajalugu ehituste eristiilides oli silmapaistvalt rikas, viies läbi palverändurite ja valutajatega kaasa toodud stiilisugemetega gootikast kuni orientalistika ja bütsantsi mõjutusteni.

Lektoril oli aga nende arhitektuurimälestuste juurde lisada ajaloolisi sündmusi, mis need elavaks muutsid.

Kuid nende kõrval oli ka usulisi kommentaare, mis tõid esile lektoris veendunud katoliiklase,

kes mitte ainult moepärast, vaid tõsise tundega võttis lõpp-punktis vastu dokumendi, mis tõendab, et palverännak oli jalgsi tehtud.

Santiago katedraal oli talle midagi rohkemat kui arhitektuuriline meistritöö, see oli valguse täheks, mis kutsub ja jääb hiilgama kuni ajastute lõpuni.

Kommentaarid

(Algus lk. 2)

separatistid idas ja läänes hakanud pead püsti ajama. Nii tegi Quebeci peaminister ja separatistide partei juht Rene Levesque äsja teatavaks uued kavad ja plaanid Quebeci provintsi lahutamiseks Kanadast ja iseseisvaks kuulutamiseks ning Albertas toimunud provintsi parlamendi täiendusvalimistel oli suureks üllatuseks separatistide gruppi kuuluva Gordon Kesleri valimisvõit. Kesleri võit oli eriti rabavaks üllatuseks Albertas võimul olevale konservatiivide valitsusele ja peaminister Peter Lougheed'ile, kes viimastel aastatel on täielikult kontrollinud provintsi poliitilist elu.

Rene Levesque poliitiline tuuleveski hakkas pärast seda tunduvalt kiiremini pöörlema kui parteijuhil õnnestus separatistide tulipäid ja ekstremiste kõrvale suruda ning parteis jälle võimuohje kindlalt oma kätte haarata. Levesque uutest plaanidest ja kavadest võib järeldada, et ta saavutas parteis radikaalidega kompromissi ning leppis nendega kokku uue programmi koostamiseks Quebeci lahutamiseks Kanadast. Selle programmi alusel tahetakse Quebeci lahutamine Kanadast läbi viia 1986. aastal toimuvatel provintsi parlamendivalimistel. Lahutamisprotsess tõotatakse läbi viia võrdlemisi lihtsa võttega — kuulutada Quebec iseseisvaks siis kui provintsi parlamendivalimistel üle 50 protsendi häältejatest annavad oma hääled separatistide partei Parti Quebecois kandidaatidele. Isegi sel juhul kui partei ei saa valimisvõitu absoluutse enamusega ja peab leppima alla 50 protsendiga äraantud häältest, arvestab partei seda kui mandaati, mis võimaldab tal rahvahääletuse korraldamist Kanadast lahkulöömiseks.

Levesque'i uut strateegiat Quebeci eraldamiseks peetakse Ottawas väga ohtlikuks. Olukord on seda kardetavam, et Levesque vastasmängija Quebeci liberaalide juht Claude Ryan ei ole eriti populaarne ning ei suuda separatistide suuri ambitsioone pidurdada. Eriti kardetakse, et suurte demagoogiliste võimetega Levesque segab valimiste ajal osavalt oma kaarte ja viib valijad igasuguste kavalate võtetega eksiteele. Igatahes ei räägi Levesque enam majandusliku liidu loomise vajadusest ülejäänud Kanadaga ning on ilmselt radikaalidele teinud suuri järelandmisi Quebeci täielikuks väljalõikamiseks Kanada üldpildist.

Mis puutub separatisti Gordon Kesleri valimist Alberta parlamenti, siis võetakse seda mõnel pool naljanumbrina, kuid on ka neid, kes suhtuvad asjasse tõsiselt ja leiavad, et valimiste tulemused peegeldavad Alberta rahva hoiakut ja meeleolusid. Neid oletusi ei saa siiski võtta puhta kullana, kuna Kesler tarvitas endale võidu kindlustamiseks demagoogilisi võtteid, eriti Kanada uut põhiseadust vääriti tõlgendades. Sellele lisaks võttis konservatiivide juht Lougheed oma ülesandeid väga kergelt ning konservatiivid ei paljastanud vajalikul määral separatistide valesid.

AMI

Leedulased tähistasid oma vabariigi 64. aastapäeva

Leedu ühiskond Torontos tähistas möödunud nädalalõpul oma vabariigi 64. aastapäeva. Esimesena toimus väliskülaliste vastuvõtt Torontos koguduse suures saalis kuni poolteistsajale külalisele, nende hulgas Eesti, Läti ja USA diplomaadid, Kanada keskparlamendi ja Ontario parlamendi liikmeid, linnavalitsuse esindaja ja teiste Ida-Euroopa etniliste ühiskondade esindajaid.

Eestlaste esindus oli arvukas, eesotsas E. V. aupeakonsul Ilmar ja Margot Heinsoo, EKN esimees Laas Leivat ja peasekretär Enn Salurand, Ü.E.V.Ü.L. esimees A. Jurs, Balti Liidu juhatusliige Henny Aruja abikaasaga ja eesti ajalehtede esindajad.

Lühema tervituste ja kavalise osa avas Leedu Rahvusliku Ühiskond Kanadas president Joanna Kuras,

kes rõhutas leedu rahva kustumatut vabadusiha ja kommet kord aastas seda tunnet jagada oma sõpradega,

kuna ülejäänud aasta töötatakse koos teiste rahvaste organisatsioonidega.

Lühema tervituse ütles Kanada parlamendi liige J. Fliss, kes ütles, et just Ottawast tulles oli seal tähtsaimaks jutuaineks eelolev Balti Õhtu Parlamendimäel.

Ontario parlamendiliige J. Shymko luges ette peaminister W. Davise tervituse, millele lisas omapoolse tervituse, rõhutades kiriku osa inimkonnas,

sest inimene pole loom, vaid vaimne ühik, nagu on nähtud Poolas, kus kirik on saanud vabaduse aluseks ja sümboliks.

Toronto linnavalitsuse poolt tervitas linnanõunik T. Donahue, Advisory Council for Multiculture and Citizenship poolt dr. Maves Burke, Läti ühiskonna poolt Inta Purvs, kes andis ka üle neli haruldast raamatut, mis leitud läti raamatukogust Pariisis.

Lõpuks laulis tütarlaste lauluansambel „Gintaris" (Merevaik) rea väga meeleolulisi ja helisevaid leedu rahvaviiside seadeid.

Möödunud pühapäeval toimus laiemale publikule aktus Mississaugas sealses Leedu Martiüüride Koguduse ruumes. Kuni 800 inimest kuulasid peakõneleja dr. K. Eringise kõnet, kes alles 6 kuud tagasi ühest N. Liidu teaduslikust ekspeditsioonist Egiptuses ära hüppas. Elukutselt ekoloogia eriteadlane, elab ta nüüd USA-s. Tervitusi ütlesid konservatiivide parlamendiliige M. Wilson, eestlaste poolt E. V. aupeakonsul I. Heinsoo, läti ja leedu konsulid, misjärel kavalises osas esinesid rahvatantsijad ja lauluk oorid.

Lubatakse postiolude parandamist

OTTAWA — Canada Post Corporation president Michael Warren ütles, et postkontorite lahtioleku aega võidakse pikendada õhtuti ja nädalalõppudel, et teha inimestel mugavamaks postkontorite külastamist. Warren ütles parlamendi juures olevas komitees, et märgatavaid paranemisi on tehtud üleriigiliselt jaanuarikuu jooksul. Ta ütles veel, et postkontoreis suurendatakse mänedzheri vastutust, ja kui see ei täida oma ülesandeid, siis ta vallandatakse. Post tahtvat inimestele anda võimalusi tööks, aga kui nad ei tee seda, siis on sel teised abinõud — nad vallandatakse. Nõudlikumad eeskirjad on maksma pandud ka uute tööliste vastuvõtmisel. Toronto kõrvallinnas Mississaugas asuvas suures postkontoris tehti ajutistele töölistele, kes tahtsid pääseda alalistele töökohtadele enne katsed, mida üle paarisaja ei suutnud rahuldavalt täita ja kaotasid oma töökohad. Ilmselt peab post vajalikuks kvalifitseeritumat tööjõudu kasutada.

Hea hinnang Madli Nitsch-Laidsaare töödele

Holxmindeni linnas korraldatud näitusel said eestlannast kunstkeraamiku Madli Nitsch-Laidsaare tööd ülimalt kiitva hinnangu. Kohalik ajaleht märkis pikemas kirjutises, et kunstnik on pärit Tallinnast, Eestist ja sooritanud juba 1961. a. keraamikamaalingu eksamid. Järgnevalt sooritas riigieksamid Krefeldi kunstikoolis. Õppis sellele lisaks veel kaks semestrit tööstuskujundust, töötas ajavahemikus 1968 kuni 1976 maailmakuulsas Furstenbergi portselanitehases joonistajana. Alates 1976. aastast töötab kunstnik vabakutselise keraamikuna. Tema töid on esitatud näitustel Stokholmis, Bad Pyrmontis, Holzmindenis, Höxteris ja mujal. Kunstnik on Saksamaa Eestlaste Keskkomitee sekretäri ja laulukoor „Leelo" dirigendi Villu Laidsaare tütar.

Värskemad uudised loete „VABA EESTLASEST"

Toronto Eesti Ühispank
958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 465-4650 või 465-4659
Ühenduses on jõud
ODAVAD LAENUD KAASMAALASTELE.
Praegu kehtivad intressimäärad:
PERSONAALLAENUD 19%
HÜPOTEEKLAENUD 17,75%
Laenud on laenuvõtja surma puhul kindlustatud kuni $30.000— ulatuses, jäädava töövõimetuse puhul on kindlustatud kuni $10.000 ulatuses vastavalt kindlustuste tingimustele.

OVER 50 YEARS OF GM SALES AND SERVICE
HOGAN GM
Chev Olds Limited
5000 Sheppard Ave. E., Scarborough, Ont. M1S 4L9
PAUL JUTTUS
Müük ja rentimine
Tel. 291-5054, kodus 423-5716
Chevette, Cavalier, Citation, Camaro
Malibu, Celebrity, Impala, Caprice, Monte Carlo
Corvette, Omega, Cutlas, Cierra, Oldsmobile
Delta Eighty Eight, Ninety Eight, Toronodo, Chevy Trucks and Vans

OLD MILL TAILORS
7 RIVERVIEW GARDENS, TORONTO
(1 plokk läänepool Jane'i, Bloori lähedal)
TEL. 769-9535
DAAMIDELE ja HÄRRADELE ÕMBLEMINE TELLIMISTE JÄRGI
RUDY SCHNEIDER

Aidake kaasa „VABA EESTLASE" levikule, sellega aitate kaasa eesti keele säilitamisele!

VABA EESTLANE
kaks korda nädalas

	Maksab Kanadas:	Väljaspool Kanadat:
Aastas	$45.—	$55.—
Poolaastas	$24.—	$29.—
Veerandaastas	$13.—	$15.—

KIRIPOSTIGA + SAATEKULU

	Kanadas:	Väljaspool Kanadat:
Aastas	$49.— + $39.—	$44.—
Poolaastas	$26.— + $19.50	$22.—
Veerandaastas	$14.— + $ 9.25	$11.—

VÄLJASPOOL KANADAT:
LENNUPOSTIGA aastas $49.—, poolaastas $26 ja veerandaastas $14.— + SAATEKULU — aastas $66.—, poolaastas $33.— ja veerandaastas $16.50

Aadressi muudatus 50 centi. Üksiknumbri hind 60 centi

Kanada aadressidele palume märkida „POSTAL CODE" ja USA aadressidele „ZIP CODE"

Pangatshekk või rahakaart kirjutada Free Estonian Publishers nimele.

Tellimine saata:
VABA EESTLANE
1955 Leslie St., Don Mills, Ont. M3B 2M3

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavalise / kiripostiga alates ..... 19..... Tellimise katteks lisan $..... siinjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga. (Raha saata ainult tähtkirjas).

Nimi .....
Aadress .....
.....
.....
.....

LAHKUS IGAVIKKU UNUSTAMATA KALLIS ÕDE JA TÄDI

VIRVE EENPALU

Sündinud 11. jaanuaril 1919 Tartus
Surnud 18. veebruaril 1982 Tallinnas

Mälestavad südavas kurbuses

HELMI perekonnaga Brantfordis
TIIU abikaasaga Torontos
MAI perekonnaga Eestis
HELENE Eestis

Armast kooliõde

VIRVE EENPALU

mälestavad leinas

SILVA, AINO, HILJA
MAIMU ja LAINE

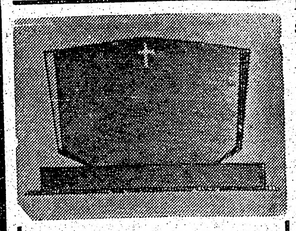

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2044 Yonge St. Toronto,
Ont. M4S 1Z9
(Davisville & Eglintoni vahel)
Tel. 487-2147

Oma vilistlast

prof.dr.jur. Ilmar Tammelo't

sündinud 25. veebruaril 1917 Narvas
surnud 7. veebruaril 1982 Austraalias

mälestab südavas leinas

KORPORATSIOON ROTALIA

Armast

LINDA VÕHNI't

mäletavad

LYDIA ja AUGUST HÜTT

KIRIKUD

EELK TORONTO
VANA ANDRESE KOGUDUS

Carltoni ja Jarvise nurgal
Õpetaja Andres Taul
Toronto, Ont. M6G 3K6
17 Frank Cresc.
Tel. 656-5248, kirik 923-5172

Laup., 27. veebr. kell 5 p.l. E.V. aastapäeva tähistamise JUMALATEENISTUS, laulab koguduse segakoor P. Tammearu juhatusel. Kohvilaud eeskavaga. Eeskavas: Tamara Norheim, Peeter Tammearu ja leeriõpilased. Aktus: aktusekõne Toomas Marley.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisip. ja neljap. 6—8 kiriku käärkambris.

Avaldame kaastunnet KOIDULA KITTASKILE
tema armsa ema

ADELE KITTASK'i

surma puhul

Mälestades

OUDI ja HARRI LILLIOJA poegadega

Unustamata armast õde ja tädi

ELIISABET LEISPERE

neiuna VIITRA

sündinud 15. sept. 1887 Emmastes Hiiumaal
surnud 20. veebr. 1982, matused 27. veebr. Emmastes

mälestavad

õde AADE AMALIE ja
õemees AADU ALFRED
õepojad ENN, EINO, ARVO ja HANS
perekondadega Torontos
õemees JAAKOB KOIT
tütarde ANNE ja URVEGA Rootsis
VANNALAPSED ja LAPSELAPSED,
SUGULASED, SÕBRAD ja NAABRID
Kodu-Eestis

Elu õnnedest ja muredest oled jõudnud rahusse.

Leinateateid

Tartus suri 8. jaanuaril Albert Pika, sündinud 24. septembril 1929.

Tartus suri Voldemar Turba, sündinud 31. märtsil 1918.

Tartus suri 9. jaanuaril Emilie Käiss, sündinud 31. oktoobril 1901.

Stokholmis suri 25. detsembril Elly Peterson, sündinud 4. mail 1907 Vologdas.

Göteborgis suri 29. novembril Laine Pitka, sündinud 18. juulil 1936 Eestis.

Clevelandis suri 14. jaanuaril spordi-treener Alexei Selenoi, sündinud 1905 Novgorodis.

Leedsis suri 27. detsembril Johan Arro, sündinud 20. detsembril 1891 Karksis, Viljandimaal.

Londonis suri 15. jaanuaril Voldemar Lühisoo, sündinud 7. veebruaril 1904 Peterburgis.

Stokholmis suri 15. jaanuaril Elfriede Elisabeth Ots, neiuna Hunt, sündinud 15. oktoobril 1907 Viljandis.

Hobartis suri 13. jaanuaril Aleksander Dvoretsky, sündinud 31. oktoobril 1912 Astrahanis.

Toronto Eesti Apostlik-Õigeusu kogudus 30-aastane

Pühapäeval, 7. märtsil kell 2 p.l. toimub Toronto Peetri kirikus Toronto Eesti Apostlik-Õigeusu koguduse pidulik jumalateenistus, kus tähistatakse koguduse 30. ja koori 25. aastapäeva. Jumalateenistusele tuleb kauge külalisena ülempreester Nikolai Suursööt Stokholmist. Ülempreester N. Suursööt on Stokholmi Eesti Apostlik-Õigesu koguduse vaimulik ja Eesti Apostlik-Õigeusu sinodi esimees. Jumalateenistusel teenivad praost ülempreester Emanuel Lepik, ülempreester Nikolai Suursööt, ülempreester Valentin Velleso, õpetaja Udo Petersoo ja õpetaja Andres Taul. Laulab koguduse laulukoor G. Raagi juhatusel. Laulusolistiks on Erika Solom, orelil kaastegev dr. Roman Toi.

Pärast jumalateenistust ühine koosviibimine all kiriku saalis, kus kohvi eest hoolitsevad koguduse naisringi liikmed.

Uurimus Jüri Kukest

Kalifornia Ülikooli School of Sosial Sciences avaldas möödunud aasta juulikuul Social Sciences Research Reports seerias (R 97) dr. Rein Taagepera 74-leheküljelise ülevaate „The Death of Jüri Kukk: A Case Study in Erratic Repression" (Jüri Kuke surm: uurimus erraatilisest repressioonist).

Teoses vaadeldakse dr. J. Kuke elu vanemõpetajana ja muutumist passiivseks dissidendiks, vabaduse eest töötajana, poliitilise vangina, pool-avaliku kohtu all, surm Vologdas, maailma reaktsioon, Jüri Kukk, Steve Biko, Bobby Sands näljastreikijaina, N. Liidu olukorra lõtvumise võimalusi ilma liberaliseerimiseta ja kas narrid või märtrid?

Lisaks viiteid allikmaterjalidest, Jüri Kuke teaduslike tööde bibliograafia, avalik kiri N. Liidu ülemnõukogu esimehele, kus J. Kukk oli üheks allakirjutajaks, protestikirja tekst, mis saadeti N. Liidu Ülemnõukogule ja N. Liidu Teaduste Akadeemiale, kus J. Kukk oli jälle üheks allakirjutajaks. Lõpuks väljavõte N. Liidu ajakirjandusest seoses Nikluse ja Kuke protsessiga.

Teos on koostatud teadlasele omase põhjalikkusega, andes ülevaate vabadusvõitlejaks saamisest, tema võitlusist ja märtrisurmast, kuid see ei valgusta mitte üksnes ühe eestlase, vaid selle kõrval kogu Eesti küsimuse maailma teadvusse viimist.

Tunnustus Ontario peaminister W. Davisele

Ontario Advisory Council of Multiculturalism and Citizenship, kelle ülesandeks on Ontario valitsusele nõu anda kõigis küsimusis, mis puudutavad mitmekultuuri ja kodakondsust täielikuks võrdseks ja kohusetundlikuks kodakondsuseks kõigile Ontario elanikele, võttis 5. dets. 1981 peetud nõukogu koosolekul vastu järgmise resolutsiooni ja saatis selle edasi Ontario peaministrile:

Ontario Advisory Council of Multiculturalism and Citizenship avaldab tõsisemat tunnustust selle osa eest mida täitis peaminister William Davis pingelises Kanada põhiseaduse kokkuleppele jõudmise protsessis.

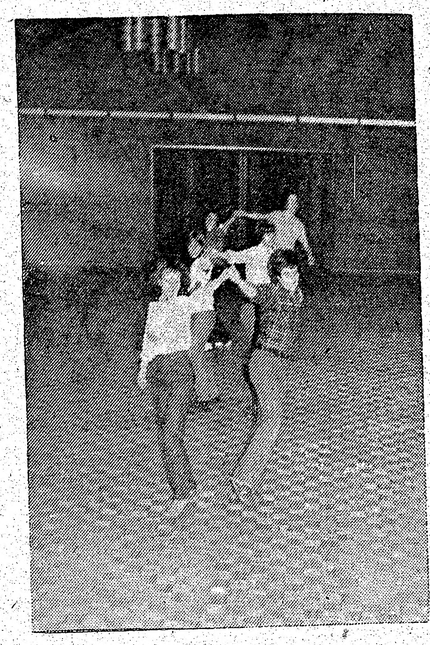

T.E.R.R. „Kungla" on pidevalt olnud treeningus eesoleva tantsu- ja laululavastuse ettevalmistamisel, milele on nimeks antud „Meri, kõrred, mardisandid" ja kus peale rahvatantsijate on kaastegevad Jaaniku, Lindau ansambel ja Positiivsed mehed. Pildil harjutusest osavõtjaid Eesti Maja suures saalis.

4812 YONGE STREET
(Sheppardi lähedal) 221-1159
R. S. KANE
Funeral Directors
WILLOWDALE ONTARIO

Lumevaiba paksus üle meetri

Lembitu Lumelaager 2/82 Kotkajärvel

Nädalalõpul 20./21. veebruaril oli skautüksus Lembitu Malev talve-hooaja teises lumelaagris 38 osavõtjaga. Peeti üksuse sisevõistlused suusatamises. Laagrit, mis oli majutatud Lembitu küla hoonetesse ja peamajja, juhtis Harold Kivi ja toitlustas Hilja Jukkum. Nuiamées Lembit Tork tegi Uudismaale „sisse-õnnistamist" sellega, et ööbis seal lumekoopas.

Talvetaat on tänavu Kotkajärve ümbrust varustanud erakordselt rohke lumega. Suuskadelt maha astudes jalad maad ei puutu, sest hargivahe jääb lumele kandma. Tuisk on täitnud nõod ja orud, kus lume sügavus on tükati 3—4 meetrit. Suvilate katused on hirmuäratava lumekoorma all. Keskelt läbi on lumavaiba paksus üks meeter kuni 1,20 m. Provintsipolitsei patrullib piirkondades, kuhu autoga ligi pääseb, ja hoiatab suvilate omanikke.

Lembitu poisid imestasid laupäeva hommikul Kotkajärvele suusatades „lühikeseks" jäänud elektriliini poste ja suusakepi ulatusse rippuvaid juhtmeid. Isegi lipumast peaväljakul oli tublisti lühem.

Esimene tegevus oli suusaradade läbisõitmine ja vaba suusatreening. Pealelõunal harjutasid poisid Lembitu laagriväljakul Orujärve otsa juures talvist tule süütamist ja pioneertöid talve oludes Evald Oderi juhtimisel.

Õhtusöögiks oli kogu laagril hundi isu ja toit läks nagu kuumale kerisele. Saun oli köetud Lembitu külas ja sealt koguneti peamajja koldeõhtule.

Õhtu möödus laulu ja naljadega, mille vahele pakuti kalja ja küpsiseid.

Pühapäeva hommikuks oli suusaradadele riputanud veidi värsket lund, kuid õiget suusailma ei olnud. Lagedal sula ja varjus jäätanud, ei osanud keegi leida suusataldade jaoks õiget määret. Võistlused toimusid kolmes klassis, kus saavutati järgmisi tulemusi:

Nooremad poisid, 2,5 km: 1. Rein Lomax — 20.29, 2. Tohver Timusk — 20.47, 3. Allan Vessmann — 21.14.

Vanemad poisid, 5 km: 1. Toomas Palo — 30.44, 2. Andres Kasekamp — 38.53, 3. Ott Naelapea — 39.08.

Mehed, 5 km: 1. Ilmar Kasekamp — 38.06, 2. Ants Aug — 47.58, 3. Ants Puust — 59.34.

„Heategu Kotkajärvele" — ilma milleta Lembitu rahvas Kotkajärvelt ära ei sõida, seisis seekord peamiselt katustelt lume rookimises ja talvekahjude kontrollimises.

Üks okassiga on oma peakorteri sisse seadnud Kalevi laagriväljaku juurde poiste kempsu ja on sinna tublisti pabulaid maha jätnud, kuid ebaõigesse kohta.

Kevadvihmad — kui need tulevad enne lume sulamist — võivad veel kahjustada katuseid, millelt lumi on rookimata. Järsk sula omakorda võib kergesti teha uputusi.

Laagrilipp langetati varasel pealelõunal ja videvikus jõuti tagasi kodumäile. Lisaks eelpool nimetatud juhtidele olid laagris tegevad Asko Kütti suusavõistluse peakorraldajana, Viktor Vessmann ja Rein Kori lumesaanidega, Eeri Nurm tehnilise korraldajana, Ants Evard, Robert Vessmann ja Peeter Sommer tegevusjuhtidena. Eda Loo aitas perenaisena ja pannkoogi-chef oli Margus Jukkum. Arutati võimalust veel kolmanda lumelaagri korraldamiseks käesoleval talvel.

Balti Sõjaveteranide Liidu aastakoosolek Torontos

Baltic Veterans League in Canada juhatus pidas oma koosoleku esimees A. Jursi kodus Brantfordis. Kohal olid läti esindajad O. Berztiss, ja Ozols, leedulastest Jokubaitis ja eestlaste esindus: A. Jurs, A. Tooming ja E. Linda-ja. Otsustati pidada oma aastakonverents Torontos, leedu kiriku saalis (College Str.) 13. märtsil. Oodatakse provintsi valitsuse ministreid ja mõningaid kindrali auastmes olevaid sõjaväelasi. Korraldajad loodavad kõikide üksuste rohket osavõttu.

Evald Sarnaku kunstinäitus St. Lawrence Centre'is

Toronto St. Lawrence Centre'is avati 21. veebruaril Evald Sarnaku tööde näitus. E. Sarnak tuli 1979. aastal Montrealist Torontosse ja alanud näitus on tema esimene esinemine oma töödega siin linnas. Näitusel on välja pandud 20 õlimaali ja kolm pliiatsijoonistust.

Esitatud töödest on enamus maastikud ja üldtuntud linnade (Tallinn, Pariis, Toronto) vaated, nende kõrval ülimalt realistlikke loomamotiive ja portreid. Ta on portreerinud tuntud riigimehi, nende hulgas Jaan Tõnisson. Varem on ta maalinud USA presidenti Jimmy Carterit, paavsti Johannes II, Kanada kindralkuberneri E. Schreyeri, milliseid ta on kuulsusile saatnud ja mis on tänuga vastu võetud. Viimaseks selliseks oli tema töö „Walesi prints ja printsess", mis oli tänuga Buckinghami palees vastu võetud.

aeg

362 Danforth Ave.
Toronto, Ont.
M4K 1N8
GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
Tel. 466-1951 või 466-1502

Värsked ja esmaklassilised lilled igaks sündmuseks.
Kunstikäsitöid kinkideks: ehted, merevaik, nahktööd, puunikerdused, keraamika.

Räägitakse eesti, läti ja inglise keelt.

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 115. aastz teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOMES LTD.
T. L. MORRISON — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

Eesti Keskkoolis esitatakse omaloomingut

Reedel, 5. märtsil algusega kell 7.30 õhtul toimub Eesti Maja suures saalis Toronto Eesti Keskkooli loominguõhtu, mis sel aastal kujuneb ainulaadselt pidulikuks.

Kavas on noorte omaloomingut sõnas, muusikas ja laulus, mis haarab noorte mõtteid ja katsetusi oma emakeeles.

Samas toimub ka Eesti Keele- ja Kooliaasta raamides toimunud noorte kirjandusvõistluse auhinnatud tööde ümbrikute avamine, auhindade üleandmine ja esikohale tulnud tööde esitamine. Auhindu on määratud kogusummas 1635.— dollari väärtuses. Zhürii vääristas auhindadega 21 tööd.

Kutsume kõiki noortetööst huvitatud kaasmaalasi „katsuma" keskkooli noorteperet!

*

Eesti Koolide Kevadpäevad toimuvad sel aastal 22., 23. ja 24. mail Lakewoodis ja New Yorgis ühiselt Ameerika idaranniku eesti koolidega, kujunedes ametlikult Keele- ja Kooliaasta lõppürituseks. Vastuvõtjaiks ja korraldajaiks on New Yorgi ja Lakewoodi eesti koolipere, koolijuhataja Eduard Kärneri organiseerimisel. Pidustuste peaosa toimub 22. mai pealelõunal ja õhtul Lakewoodis. Kavaliste eeltöödega on juba alustatud.

Loodame mõlemale üritusele kaasmaalaste rohket osavõttu ja toetust.

Toronto Eesti Keskkool

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuyaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

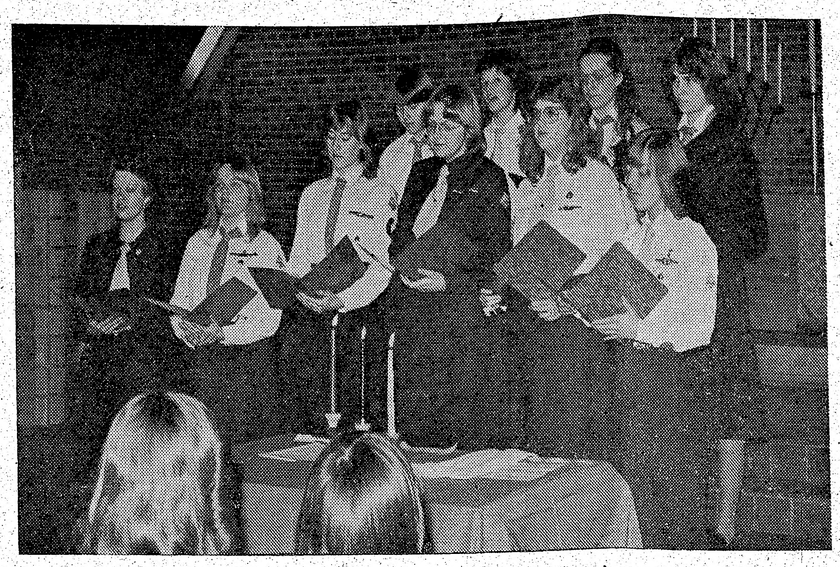

„Rajaleidjate" gaidlipkonna tõotuse andmise tseremoonial laulis Peetri kirikus lipkonna vanemgaididest moodustatud koor. Pildil esireas vasakult Katrin Kütti, Vivian Oder, Kristi Lüdig, Ingrid Kütt, Maret Liik ja Kai Tüll, teises reas Tina Sermat, Susan Valvur-Vanaselja, Lydia van der Veen ja Marika Tamm.

Patriootlik auhinnatöö kooliaastast kõnena

Avaldati kirjandusvõistluse tagajärjed — $1700 auhindadeks.

Möödunud esmaspäeva õhtul tähistas T.E.S. Täiendusk ol Eesti Vabariigi 64. aastapäeva Eesti Majas aktusega, mis samal ajal oli ka kooliaasta esimese poole lõpuks, mil lõpuklassile kinnitati rinda lõpetajamärgid ja jagati välja tunnistused. Kooliaktusele elas kaasa arvukas lastevanemte pere.

Aktus algas kooli lipu sissetoomisega, mille juurde jäid rahvarõivas noored kogu aktuse ajaks auvalvesse, lauldi ühislauluna „Lipulaul" ja lavale kogunenud arvukas õpilaskoor laulis Lydia Aruvald'i juhatusel ning klaverisaatel laulud „Veel kõlab meie laul" ja „Sääl kus ilul õitsevaid nurmi".

Pärast II klassi õpilaste Merike Purje ja Peter McConnoni ühiselt deklameeritud H. Rajamaa „Vabaduspäevaks" järgnes koolikomitee esimehe H. Lupp'i aktusekõne.

Kõneleja ütles, et sel eesti rahva ajaloos kõige tähtsamal päeval ei mõtle eestlased ainult sellele, mis meil oli, mis meilt võeti ja mis meile jäi,

vaid sel päeval siirduvad mõtted eelkõige sellele, mis meist saab ja mis meil tuleb teha.

Sellele on vastus selge: peame alal hoidma oma keele, rahvusliku meele ja kultuuri ning meil tuleb teha kõik selleks, et Eesti saaks peatselt jälle vabaks.

Aktusekõneks oli H. Lupp valinud lõppenud kirjandusvõistlusel 18—20-aastaste grupis esimesele auhinnale tulnud töö, mille autor oli kasutanud nimemärgiks „Noor patrioot". Selle teemaks oli „Noored eesti ühiskonnas" ja see analüüsis suure põhjalikkusega eestluse säilitamise ja eesti kultuuri viljelemise probleeme, olles kõigi takistuste kiuste optimistliku lõpuga.

H. Lupp kirjeldas kirjandusvõistluse käiku, arvulist osavõttu, auhindadeks antud $1700, millest $1000 andis Eesti Sihtkapital Kanadas, EKN $150, Multiframe Ltd. $100, Eesti Õpetajate Ühing Kanadas $100, T.E.S. Täienduskoolide Komitee $58 pluss 5 raamatut

ja Eesti Noorsoo Kasvatuse Seltsi Tütarlaste Gümnaasiumi vilistlaste poolt $200 parimale eestlust käsitlevale tööle kõrgemas vanusegrupis.

Võistlusel auhinnatud tööde autoriümbriku avamine toimub T.E.S. Keskkooli omaloomingu õhtul 5. märtsil Eesti Majas. H. Lupp *avaldas kirjandusvõistlusel* auhinnatud tööde nimekirja koos rahaliste auhindade suurusega ja soovitas, et veel tundmata autorid tuleksid omaloomingu õhtule oma auhinda vastu võtma.

Esimeses vanusegrupis, 10-aastased ja nooremad, sai I auhinna $70 töö „Minu koduloom" (varjunimi Rääbakutt), II auhinna $55 „Suvitamas" (Kirjanik), III $45 „Suvitamas" (P.M.), IV $35 „Suvitamas" (Mesilane), V auhinna raamat „Ninni" (Rott), VI raamat „Suvitamas" (Abba) ja VII raamat „Sünnipäev" (Liblikas).

Teises vanusegrupis, 11—12-aastased: I auhind $100 tööle „Minu sõber" (Linnulaps), II $75 „Talvelõbud" (Karuonu), III $55 „Minu sõber Kissi" (Kissi), IV $45 „Minu sõber" (Sõber), V $30 „Talvelõbud" (Lumehelves), VI raamat „Talvelõbud" (Karupoeg) ja VII raamat „Talvelõbud" (Kiisu).

Kolmandas vanusegrupis oli suurim osavõtjaskond, mistõttu zhürii suurendas auhindade arvu.

I auhind $125 tööle „Unenägu" (Ants Jürka), teine auhind $125 „Olen ja jään eestlaseks" (Preili X),

II $100 „Unenägu (Unemüts), II $100 „Olen ja jään eestlaseks" (Täht), III $75 „Unenägu" (K.J.), III $75 „Unenägu" (Võistleja), IV $50 „Olen ja jään eestlaseks" (Sahtel), IV $50 „Olen ja jään eestlaseks" (Mikk), IB $50 „Unenägu" (Troll), IV $50 „Kelleks tahan saada" (Roheline ümbrik).

Neljandas vanusegrupis 16—17-aastased tunnistati II auhinna vääriliseks „Kuidas säilitada eestlust" (4-jas), auhinna suurus $125.

Viiendas vanusegrupis 18—20-aastased, **tunnistati esimese auhinna vääriliseks „Noored eesti ühiskonnas" (Noor patrioot), auhinna suurus $200.**

Edasi tutvustas kõneleja Eesti Kooli- ja Keeleaasta jooksul tehtud tublit tööd, mille meenutamiseks lasi koolikomitee valmistada igale õpilasele rinnaskantava märgi. Selle kavandas kunstnik Jüri Punno. Märgil on kolm sini-must-valge värvilist raamatut, mis sümboliseerivad eesti aineliste teadmiste ja eesti keele õppimist, tammelehed kujutavad meelekindlust ja tahtetugevust sihtide püüdlemisel. Esimese Eesti Keele- ja Kooliaasta teenetemärgi kinnitas ta koolijuhataja H. Ründva rinnale.

Lõpuks hinnati ka Eesti Maja majahoidja Paul Naaberi alalist osa kooli juures,

talle kingiti tema hiljutise 75. sünnipäeva tähistamiseks raamat.

Järgnevas kavalises osas Riina Kindlam deklameeris väga hästi Juhan Liivi luuletuse „Kui tume veel kauaks", IV klassi õpilane *Marja-Leena Roos esitas viiulil* J.S. Bachi „Menueti", Ester Roosipuu klaveril J. Sibeliuse „Valsette", VI klassi õpilased Kadri Nõmmik, Karina Tamm, Peter *Roose ja Markus Silmber* deklameerisid koos H. Reikmani luuletuse „Mu maa" ja Sarina Vesterblom esitas viiulil J.S. Bachi „Bourree".

Lõpuks tänas koolijuhataja H. Ründva kõiki aktusele kaasaaitajaid ja alustas siis VI klassi õpilaste tutvustamisega, avaldades lootust, et nad oma tööd jätkaksid ja kevadel lõputunnistused saaksid.

Igale kinnitatakse rinnale eesti kooli märk lootusega, et eesti keel ja eesti meel oleks teiega eluteel. Ta soovitas, et noored kannaksid seda märki auga igal kooliõhtul.

Klassijuhatajate Hella Leivati ja Endla Komi poolt kinnitati lõpuklassi õpilastele hõbedased märgid rinnale. Lõpetajad on Liisa Kald, Margus Kask, Riina Kindlam, Ingrid Kängsepp, Rita-Lilian Lees, Michale Marks, Andres Mell, Pia-Ann Metsala, Erik Naar, Andres Nurm, Kadri-Merike Nõmmik, Anne-Mai Pedel, Tiina-Maret Pedel, Peter-Andres Roose, Ester Roosipuu, Heiki Sillaste, Markus Silmberg, Liisa Soots, Karina-Valli Tamm, Christopher Timusk, Allan Vessmann ja Sarina Westerblom.

H. Ründva aga ütles veel, et on ka neid, kes 25 aastat on käinud eesi koolis, kuid pole saanud lõpumärki. Need on koolikomitee esimees H. Lupp ja koolisekretär Leida Marley. Need kutsuti ette, kus õpilased ulatasid kummalegi lilli, koolijuhataja aga nahkalbumid.

Aktus lõppes Eesti hümniga, misjärel järgnes koolipere pildistamine ja tunnistuste kätteandmine.

7 hellakest, 6 gaidi andsid tõotuse

Gaidlipkonna „Põhjala Tütred" pidulik koondus

Möödunud pühapäeva pärastlõunal, 21. veebruaril, kogunes suur hulk lastevanemaid, gaidijuhte, gaide ja hellakesi Eesti Maja noortetuppa, et kaasa elada *traditsioonilisele tõotuse andmise koondusele.*

Tseremoonia algas lippude sissetoomisega, mille järele ngdr. Silvia Birk-Terts ütles avasõna ning süütas sümboolse elutule. Selle järele vanemgaid Sandra Rannu pidas kõne, milles ta rohkete näidete varal isiklikest läbielamustest selgitas gaidluse tähtsust noortele ning soovitas, et gaidid sügavamalt järele mõtleksid gaiditõotuse tähenduse üle.

Siis astus kuulajaskonna ette lipkonna auvanem gdr. Hilja Kuutma. Südamlikus sõnavõtus pöördus ta nimeliselt nende noorte poole,

kelledel pühalik lubaduse või tõotuse andmise moment ees seisis ning rõhutas selle sündmuse suurt tähtsust noortele ja nende vanematele.

Ta ütles, et tal on hea meel näha publiku hulgas endiseid gaide ja skaute, kes on paljude praeguste gaidide vanemad. Veel rõhutas ta kodu ja gaidluse koostöö suurt tähtsust.

Järgnevalt kogunesid põksuvate südamega hellakesed oma juhtide saatel Eesti lipu ette, kus nad püstiseisva rahvahulga ees ühekaupa oma lubaduse andsid. Hellakese kaelaräti ning lubaduse märgi said Kersti Jaason, Lenita Karhunen, Katriina Küng, Maaja Leivat, Katrin Lepik, Kairi Taul ja Vaiki Taul. Kordamööda astusid nüüd juba kaelarätti kandvad hellakesed laua ette, kus igaüks süütas küünla ning kirjutas oma nime lipkonna raamatusse.

Siis oli kord gaidide käes. Gaiditõotuse andsid Linda Kraav, Kristi Laansoo, Monika Roose, Anne Pedel ja Katrin Verret.

Vanemgaidid sidusid neile kaela valged kaelarätid ning kinnitasid rinda tõotuse märgid.

Iga gaid süütas samuti küünla ning jäädvustas oma nime lipkonna raamatusse.

Lubadused ja tõotused võttis vastu gdr. Hilja Kuutma.

Lõpuks võttis sõna lipkonna juht ngdr. Margot Normaa, kes andis üle sõprusmärgid pr. Pedelile ja hr. Roosele, lipkonnale osutatud *abi tunnustuseks. Teise järgu* märgid said gaidid Ingrid Jürman, Ingi-Mai Loorand ja Maimu Nõmmik.

Sel ajal kui lastevanemad endid kuuma kohvi ja maitsvate kookidega värskendasid, kogunes lipkond ühiseks pildivõtmiseks, et jäädvustada seda tähtsat päeva.

Pärast lühikest vaheaega esitasid noored väga huvitava omaloomingulise eeskava ning koondus lõppes lipkonna lauluga,

millele ka lastevanemad ning endised gaidid püsti seistes kaasa aitasid.

See ühislaul oli toredaks ja ühtekoondavaks lõppakordiks hästi õnnestunud üritusele, mille heale kordaminekule paljud gaidide ja hellakeste vanemad kaasa aitasid.

Eelteatena sooviksin siin ühtlasi mainida, et 18. aprillil toimub Eesti Majas lipkonna moenäitus, mis tõotab kujuneda tegevusaasta suursündmuseks. Ootame sellele rohkearvulist vaatajaskonda.

Vaike Rannu

KÕIKIDEKS KINDLUSTUSTEKS
H. LATER & CO. Ltd.
"INSURANCE"
1482 Bathurst St., 4 kord
(Bathurst—St. Clair)
Telefon kontoris 653-7815 ja 653-7816

Gaidid esimesed lauluvõistlusel

„Rajaleidjate" pidulik koondus ja pirukamüügi aktsioon

„Rajaleidjate" gaidlipkonna pidulik Eesti Vabariigi 64. aastapäeva ja tõotuseandmise koondus toimus 20. veebr. Peetri kirikus altari ees, nagu see tavaks saanud. Noortekohase palvuse pidas õp. Udo Petersoo. Küünlad süütasid Kristiine Isotamm, Kristi Lüdig ja Rita Lees. Lastevanemaid ja noori tervitas lipkonna vanem gdr. Ene Runge, meenutades, kuidas vabas Eestis noored ja kogu eesti rahvas oma lipu all Vabariigi aastapäeva vastu võtsid ja pühitsesid. Tõotuseandjatele pani ta südamele püüda teha oma kõige parem, kuigi antud tõotus ehk esialgul liiga raske näib, aga kui teeme oma parima, siis juhatab elu ise kõikidele eesti lastele ja ka täiskasvanutele õige teeotsa kätte.

Päevakohase kõne, nagu see ilusaks tavaks saanud „Rajaleidjate" lipkonnas, pidas II j. gaid Tiina Sermat, kes omas kõnes ütles: meie eestlased, kes elame vabas maailmas, pühitsemé tänast päeva pidulikkusega, kuna kodumaal elavad eestlased seda vaid südames ja mõttes teha saavad. Ühineme mõtteis nendega ning meenutame seda vaba ilusat aega, kus me isamaa oli vaba. Austame neid, kes selle maa vabaduse eest on võidelnud ja mälestame neid, kes võitluses oma elu on andnud. Anname au neile, kes veel praegu seda võitlust jatkavad ja oma vastupanu tõttu kannatavad. Meie siin eemal saame kaasa aidata vaba Eesti uuestisünnile, säilitades oma emakeele ning eesti kultuuri. Gaidlus ja skautlus on üks tee eesti keele ja meele alalhoiuks, kui sellest organisatsioonist rohkesti noori osa võtaks, ei kao meie rahvas ka väljaspool kodumaad.

Vanemgaidid laulsid altari ees: Eesti on mu isamaa ja hellakene Laura Randma luges vahvasti luuletuse.

Tõotuse andsid gaidid Leili Lukas ja Kadri Sepp.

Tõotuse võttis vastu maleva juht Tiia Kütt ning Tiia ja gaidide juht I. j. gaid Vivian Oder sidusid kaelarätid kaela ja kinnitasid tõotusmärgid rinda.

Hellakeste järgu- ja erikatsemärgid andis Kristiina ja Linda Isotammele ja Marja-Leena Roosile lipkonna juht ngdr. Ingrid Kütt.

Piduliku osa järele siirduti alla saali, kus ootas kohvilaud maitsvate vastlakuklite, rosinasaia ja biskviitidega, mille eest hoolitsesid nobedasti ngdr-d Ellen Kütti ja Ilme Paar. Siis oligi aeg kätte jõudnud lauluvõistlusteks. Tänavu olid kohtunikkudeks Aino Pähn, Lydia Aruvald ja Tiina Kiik.

Võistlesid hellakesed, gaidid ja vanemgaidid. Kõik üksused pidid laulma ühe isamaalise-, ühe gaidliku- ja ühe laulu omal valikul. Esimesena esinesid hellakesed, need kõige vahvamad ning panid toreda lauluga saali kajama, lauldes „Eestile" (kõigil ühine), „Kaja" laagrilaulu ja „Mõne aasta eest". Gaidid laulsid „Kotkajärve" laagrilaulu ja „Tallinna teel". Vanemgaidid „Kaljuvalla" laagrilaulu ja „Ühte laulu tahaks laulda".

Lõpptulemuseks I koht gaididele, II koht hellakestele ja III koht vanemgaididele.

Et vanemgaidid hellakestele alla jäid, tuli sellest, et hellakesed laulsid isegi kahel häälel, vanemgaidid laulsid küll palju valjema häälega, aga ainult ühel häälel. Nii said gaidid auvanema Meeli-Ann Tanneri poolt annetatud rändauhinna üheks aastaks hoidmiseks.

Käiku läks ka „Rajaleidjate" aktsioon „Pirukas". Küpsetatud oli 24 tosinat pirukaid a $5.00 tosin, mis otsekohe läbi müüdi nii, et hilisemad soovijad hoopiski ilma jäid. Pirukaid saab tellida vanemgaidide juhi ngdr. Maret Liiki käest (tel. 421-1139) „Kuldringi" juhtide ngdr-d Reet Marley (tel. 690-0714) ja Ellen Allase (tel. 463-2770) käest. Tellimisel tuleb kindlasti kokkuleppel aega anda pirukate küpsetamiseks. Pirukate müügi raha läheb kõik Kotkajärve „Uudismaa" ostuhinna katteks. Siinjuures paneme „Rajaleidjate" vanematele südamele, ulatage oma abistav käsi ja avage oma rahakukkur „Uudismaa" ostmiseks, sest lapsed ja juhid seda üksinda ei jõua.

Lipkonna noored loodavad, et kõik nende vanemad osa võtavad Eesti Vabariigi aastapäeva aktusest, mis toimub pühap., 28. veebruaril kell 3.00 p.l. Toronto Ülikooli aulas.

Palume ka emadel oma suvepuhkused nii seada, et oleksite laagri ajal vabad ja saaksite oma lastele tulla Suurlaagrisse toitu valmistama.

Suurlaager toimub 21.—29. augustini, nagu seda on ka juba varem *ajalehtedes teatatud.*

„Rajaleidjad"

Danish Custom Furniture
Esmajärgulised tiikpuu-mööbli kavandajad ja valmistajad
OTSE VABRIKUST 25 LE PAGE COURT
A. Jensen & Son Limited Telefon 636-9811

SAMPO puudega ja elektriga köetavad SAUNA-AHJUD. Valmistatud Kanadas. Kui te ei usu, et need on head, siis proovige. Vanemaid mudeleid ja kasutatud saunaahjusid alates $100.—. Saunakibud. Nailonist põrandarestid (½ x ½ meetrit, mitmevärvilised) väga kerged installeerida.
SOOME AKORDIONE ½ HINNAGA.
SAMPO SAUNA LIMITED
1413 Kingston Road Scarborough, Ont. M1N 1R1
Telefon 691-2297
Burks Falls, Highway 520, Ont. Tel. 1-705-382-3520

T. E. Naisseltsi
Jõekääru laste suvekodu
vajab 1982. a. tegevushooajaks
(11. juuli—14. aug.)
UJUMISINSTRUKTOREID
KASVATAJAID
ABIKASVATAJAID
ÕDE
KÖÖGIPERSONALI
Sooviavaldused esitada hiljemalt 1. aprilliks T.E.N.S. juhatusele, c/o pr. H. Novek, 50 Old Kingston Rd., Apt. 5-602, West Hill, Ont. M1E 4Y1

SPORT

Simcoe järve jääl lehvis Eesti rahvuslipp

Laupäeval, 20. veebruaril toimus Toronto Eesti Õngitsejate ja Jahimeeste Seltsi kalapüügi võistlus 23. osavõtjaga. Et järve jääl on umbes jala paksune lumekord, mis tegi autoga võistluse kohale sõidu võimatuks ning jalakäimise raskeks ja väsitavaks, siis tulid Royal Beachis elavad eesti kalasportlased linlastele oma mootorsaanidega abiks ja võistlus võis alata õigel ajal ja väljapuhanult.

Kohale jõudes püstitati lumme lipuvarras Eesti lipuga ja seltsi esimees hr. Riko tervitas võistlejaid ning tegi teatavaks võistlustingimused.

Külma talve tõttu on jää eriti paks ja sellel umbes 12 tolli paksune lumekord, kuid see ei andnud kaladele mingisugust kaitset, sest eesti kalasportlased tungivad oma püügiriistadega jääaukude kaudu järvesügavusesse ja jatkavad ka talvel kalapüügisporti. Toronto läheduses asuval Simcoe järve jääl on püstitatud tuhandeid kalapüügimajakesi, kus kalamehed sooritavad mõnikord võrdlemisi saagirohkelt oma talvist püüki.

Kalapüügi võistlused toimuvad aga väljaspool püügimajakesi lagedal jääl. Nii toimus ka laupäevane võistlus Royal Beachi ja indiaanlaste saare vahelisel järve jääl. Võistlus algas kel 8 hommikul ja lõppes kell 12 p. Püügiriistad koos ja kalad kotis, sõidutasid „küüdimehed" võistlejad Royal Beachis oleva seltsi juhatusliikme F. Aadli kodusse, kus toimus kalade kaalumine ja seltsi esimehe poolt auhindade väljajagamine.

Seekordne saak ei olnud kiiduväärt, kuid auhinna väärilisi kalu tõmbasid jääaukudest välja järgmised: I auhind — A. Nõmm 7,5 nl. havi, II — pr. V.M. Parrast 3,5 nl. siig ja III — K. Paap 3 nl. havi. Hr. Suurna õnge otsa „eksis" küll suurem kala, kuid see oli luts ja seda auhinna komisjon ei hinnanud väärikalaks ega andnud auhinda, aga „asjaks" ta siiski oli. Muidugi saadi rohkem kalu kui nimetatud, kuid need ei olnud oma kaalu ja pikkuse poolest väärt auhindamiseks.

Peale auhindade väljajagamist tänas esimees hr. Riko võistlejaid ja teatas, et järgmine võistlus toimub samas 13. märtsil samal ajal. Nüüd lasti „kuumadel koertel" hea maitsta ja vähesel määral külma „luust" väljaajamiseks ka „jahimeeste" jooki.

J.-Sgi

Eestlased suusamäel

Moonstone'is veebruari alul peetud Põhja-Ameerika Balti suusavõistluste esimesel päeval olid korraldajad eestlased murdmaasuusatamise võistluste organiseerimisel, teisel päeval korraldasid lätlased mäestlaskumise võistlused slaalomis ja suur-slaalomis. 30-st osavõtjast olid 4 eestlased, kuna näis, et lätlased harrastavad hulgaliselt just seda talispordi ala.

Neljast eestlasest olid kolm eriti tublid ja pääsesid esikolmikuisse oma klassides. Nii oli slaalomis 17-44-aastaste meeste klassis teine Mark Saar ajaga 37,4, kolmas Ravo Lainevool 37,9. Üle 45-aastaste meeste klassis kolmas Rein Lainevool 42,1.

Suures slaalomis oli 17—44-aastaste klassis jälle kaks eestlast esikolmikus, Ravo Lainevool, kes varem oli jäänud Mark Saare järele, vahetas nüüd viimasega kohad, tulles teiseks ajaga 46,7. M. Saare aeg 47,6. 45-aastaste ja vanemate meeste klassis tuli Rein Lainevool teisele kohale ajaga 55,0.

MALE

Maleteateid

Veebuarikuu maleõhtu Toronto Eesti Majas peeti kaheksa maletaja osavõtul. Toimus ka kiirmale turniir (2 x 10 min.), kus I, II ja III kohta jagasid kolm maletajat: L. Joselin, E. Talve ja V. Pikkand, saavutades sama arvu punkte, igaüks neli võitu viiest võimalikust. Kohal olid veel järgmised maletajad: H. Aavik, A. Loorits, K. Söödor, E. Türner ja Elmar Tani, kes esmakordselt osa võttis turniirist. Aprillis toimub malevõistlus Etobicoke maleklubiga ja osavõtjaid palutakse end selleks registreerida.

Toronto Eesti Maleklubi järgmine maleõhtu toimub 11. märtsil kell 7 õhtul Toronto Eesti Majas. Kõik on teretulnud.

aeg

RISTSÕNA Nr. 1092

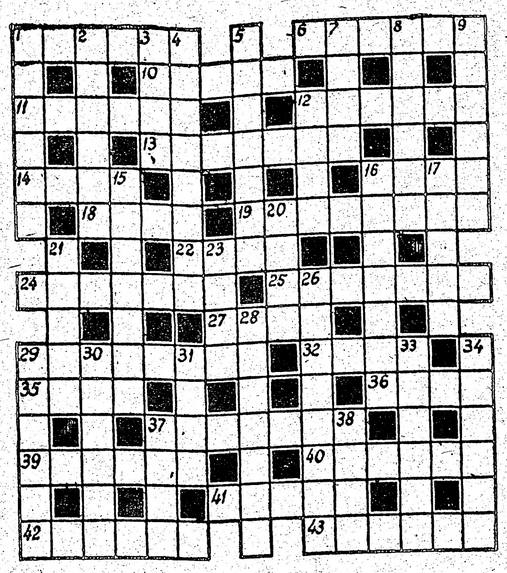

Põikread: 1. Ühe eesnimi Heiti, teisel Herman, liignimi sama, 6. Naiivne, 10. Riidetükid, Usuline talitus, 12. Tugipost, Riik Aafrikas, 14. Irevil olev, Tuntud koolilinn Inglismaal, Viga mootoris või masinas, Haldjas eesti mütoloogias, 22. Mitte seda, 24. Tasakaalustav koorem, 25. Peavad autol olema korras, 27. Mehenimi, 29. Tööline omaaegses mõisas, 32. Mitte teogevteenistuses, 35. Mehenimi, 36. Soe ilm talvel, 37. Suur ahv, 39. Juurvili, 40. Kõige enne, 41. Eesti naiskirjanik, 42. Katmata, paljas, 43. Pealinn Euroopas.

Püstread: 1. Tähtis heaoluks, 2. Vedeliku mõõtühik, 3. Kaunis, 4. Eesti helilooja Kanadas, 5. Pääsmed, 7. Avameelne, 8. Ka, ühtlasi, 9. Tsentraalne, 12. Laulu või luuletuse osa, 15. Riide liik, 16. Õhutus, innustus, 17. Osmikud, 20. ... maa — Skandinaavia põhjapoolsem osa, 21. Auaste sõjaväes, 23. Üle, peale, 26. Imetlust avaldama, 28. Istutustaimed, 29. ... mõisa — koht Tartus, 30. Koht Põhja-Eestis rannikul, 31. Sõidusuund, kurss, 33. Talutööline, 34. ... päev on veebruaris, 37. Linn Ontarios, 38. Kohta, paika.

RISTSÕNA Nr. 1091 LAHENDUS

Põikread: 1. Kapsas, 5. Tombak, 9. Uritama, 10. Elas, 11. Karu, 13. Vatt, 15. Imal, 17. Ilo, 18. Anton, 21. Avi, 22. Kanuu, 23. Urnis, 24. Lehar, 25. Kiisa, 27. Imaam, 30. One, 31. Sedan, 34. Aju, 35. Kell, 37. Paas, 38. Aade, 40, Ahaa, 42. Sorinal, 43. Topelt, 44. Galeer.

Püstread: 1. Kohvik, 2. Sült, 3. Ara, 4. Sisin, 5. Takso, 6. Oma, 7. Mari, 8. Kallis, 10. Eton, 12. Uman, 14. Alaline, 16. Avitaja, 18. Aulas, 19. Tahud, 20. Nurin, 25. Kokett, 26. Iela, 28. Aaaa, 29. Muster, 32. Ebert, 33. Avang 36. Lase. 37. Pall. 41. Haa.

Ülikoolide lõpetajaid

Arlingtonis, Virginias elav Karin Luule Soobert lõpetas University of Virginia Charlottesville'is biokeemia alal. Nüüd ta jatkab õpinguid arstiteaduses Norfolkis asuvas Eastern Virgina Medical School'is.

Alexandrias, Virginias elav Indrek Cven Grabbi lõpetas Geneva's New Yorgi osariigis asuva Hobart Collegi'i majandusteadlasena. Ta kuulus ülikooli korvpalli ja kergejõustiku meeskondadesse. Praegu töötab ta Washingtonis, kavatsedes jatkata edasiõppimist MBA kraadi saavutamiseks.

University of California San Diego osakonna lõpetas ajaloo alal BA kraadiga Mark Looy. Ta on omaaegse ajakirjaniku Yri Naelapea tütrepoeg. Lõpetaja jatkab õpinguid magistrikraadi saavutamiseks.

VAIPADE & MÖÖBLI PUHASTUS
auruga „steamcleaning"
HEL. ERIK LOKBIK 447-9834

RAAMATUID

MÜÜGIL „VABA EESTLASE" TALITUSES

	Hind $	Saatekulu ¢
EESTI SKAUTLUS VIISKÜMMEND AASTAT	2.—	$1.—
ESTONIAN SCOUTING	3.—	.35
Fred Limberg — ISAMAA EEST	18.—	.70
EDUARD RÜGA graafik ja maalija	10.—	.50
A. Käbin — VAIM JA MULD	5.—	.70
Ivar Ivask — ELUKOGU	10.—	$1.—
L. Kaagjärv — AASTAPÜHAD piibliteoloogilisi vaatlusi	7.50	$1.—
Heino Jõe — LUGU KÄBIST, LUGU KÄNNUST	2.—	.35
Evald Mänd — AASTATE PÄRAND (kolmas valimik vaimulikke vaatlusi)	8.—	.50
TERR KUNGLA JUUBELIALBUM (T. E. Rahvatantsijate Rühm)	15.—	$1.00
Juhan Kangur — VAIM, VÕIM JA VABADUS	7.50	.50
Hanno Kompus — KUSTUMATA NÄLG KUNSTI JÄRELE	11.—	.85
Anna Ahmatova—Marie Under — REEKVIEM	3.50	.35
Herbert Michelson — KODUMAALT VÕÕRSILE	10.—	.50
Herbert Michelson — SKAUTLIKUL TEEL	3.—	.50
Herbert Michelson — NOORSOOTÖÖ RADADEL	3.—	.50
Herbert Michelson — EESTI RADADELT	9.—	.50
ESTONIAN OFFICIAL GUIDE	5.—	.40
Paul Laan — MÕTTELEND — pilte ja peegeldusi	5.—	.30
Eduard Krants — LUMELIITLASED (luuletuskogu)	3.—	.30
August Kubja — KADUNUD KODUD — mälestused	4.—	.30
August Kubja — MÄLESTUSI KODUSAARELT	2.—	.20
Ilona Laaman — MIS NEED SIPELGAD (luuletuskogu)	3.—	.30
Aarand Roos — JUMALAGA, KARS JA ERZURUM	4.—	.30
Ants Vomm — VARJUD (luuletuskogu)	8.—	.50
Salme Ekbaum — AJATAR (luuletuskogu)	4.—	.30
Ants Vomm — RISTSÕNAD I	2.50	.30
Ants Vomm — RISTSÕNAD II	2.25	.30
Ants Vomm — RISTSÕNAD III	2.25	.30
Ants Vomm — RISTSÕNAD IV	2.25	.30
Ants Vomm — MINU HING (luuletuskogu)	20.—	.40
Aarand Roos — JUUTIDE KUNINGAS TALLINNAS	5.—	.40
Johan Pitka — RAJUSÕLMED	8.80	.40
Urve Karuks — KODAKONDUR (luuletuskogu)	6.—	.30
Hannes Oja — KOPUTUSED ENESES (luuletuskogu)	1.50	.30
Hannes Oja — TUNNETE PURDEL (luuletuskogu)	2.75	.30
Andres Küng — MIS TOIMUS SOOMES?	14.—	.50
Einar Sanden — LOOJANGUL LAHKUMINE TALLINNAST	16.20	.50
VARRAKU JUTULEHT — KUS ON NEEME VANAVAARA?	5.—	.50
V. Veedam — LURICH AMEERIKAS	8.—	.70
VARRAKU JUTULEHT — hilissügis 1981	5.—	.50

RAAMATUID LASTELE:

KALEVIPOEG (õppe- ja tööraamat lastele)	3.—	.50
ÕPETA MIND LUGEMA I (õppe- ja tööraamat eelkoolialistele lastele värvitrükis)	4.—	.40
ÕPETA MIND LUGEMA II (õppe- ja tööraamat eelkoolialistele lastele värvitrükis)	5.—	.40
EESTI KEELE HARJUTUSTIK I	3.—	.50
PIKKE MIKKE — Tuttsaba ja vuttsaba	2.50	.50

Berta Ruck

MUNDRIS SÜDAMEVALLUTAJAD

6.

Evelyn aina päästis meie perekonna au, naeratades edasi armuliselt väikesele peletisele ja kinnitades, et see ei tegevat midagi, et tal on hea meel temaga tutvuda ja ta loodab, et härra tunneb end hästi meie juures.

Millele see minutit kõhklemata vastas: „Oh, tänan väga. Olen veendunud selles. Kas olete proua Verdeley, kui tohin küsida?"

„Seda mitte," vastas Evelyn, kasvades peavõrra pikemaks uhkusest, et teda peeti prouaks. „Mu tädi, proua Verdeley, teeb sel kellaajal harilikult oma pärastlõunauinakut, sellepärast ta ei kuulnudki teie helistamist. Olen ta õetütar, preili Evelyn Verdeley, ja siin on mu õde Nancy."

Nancy muiatas ta poole ja vabandas oma jahuseid käsi.

„Ja see," jätkas Evelyn, „on mu noorim õde," kusjuures ta peatus ja seda — nagu ta mulle hiljem seletas — sellepärast, et oli unustanud mu õige nime.

Ma arvan, et ongi paras aeg loobuda oma pilkenimest ja anda ta üle sellele olendile, kes meil nüüd elab, kuna tema alles see õige „tuulepea" ongi. Ta on seda kümme korda enam kui mina ja ka palju rumalam tuulepea kui mina. Ta hakkas tõepoolest ümisema viisi mingist revüüst, millest meilgi noot olemas:

Siin mu noorim sõsar,
silmitsege teda,
silmitsege hoolsalt —"

Ja samal ajal ta tõesti vaatles mind sääraselt, et oleksin teda tahtnud supiks keeta viha pärast.

„Tõesti, liiga lahke teist teha sidrunikreemi just sellepärast, et teha mulle heameelt. Kinnitan teile, sidrunikreem on mu lemmiktoit —".

Siis kinnitasin endale, et see jääb mu viimaseks lusikatäieks! Temale aga ütlesin tõelise eemaletõrjuva häälega: „Ma ei tea, et oleksin teinud ta just teie pärast."

„Kuidas? Ei teinudki sõdurpoisi jaoks?" hüüdis ta, püüdes mind panna naerma. Mind! Oleksin meeleldi võtnud poti kuuma keedisega ja valanud ta punasesse pähe. (Oodake veidi, õige varsti jõuan ta punaste juusteni.) Saatsin talle pilgu — no ja, kirjeldada seda ju ei saa. Oleksite ise pidanud nägema. Igatahes saatsin talle pilgu, mis tedagi jahutas, kuni ta lõppeks loobus mulle pilgutamast silmi. Pöördus õdede poole ja tal jätkus tõepoolest häbematust paluda tee „sissejuhatust" juba nüüd, siin köögis kohe. Kell oli siis kolmveerand neli ja selle asemel, et Evelyn ja Nancy talle oleksid öelnud, et teed saab alles tunni ja veerandi pärast — ma tõesti häbenen neid —, nad korraldasid talle teed veel lühema ajaga kui sulg seda kirjutada jõuab.

Nad tõid parima laudlina — pannes selle köögilauale, kuhu ladusid kõiki neid maiusi, mida olime valmistanud, mu sidrunikreem kaasa arvatud. Loobusin loendamast, kui mitu võileiba see mees neelas. Siis jälgnes köögitüdruku kalapasteet, sellele Evelyni kook — millest väga lugu peeti, siis uuesti sidrunikreem, ja kõike loputati alla kuuma, magusa tee suurte lonksudega. Lõpuks: „Noh, tütarlapsed, mõtlete vist küll, et olen teab mis õgija."

Tütarlapsed! Ta julgeb meid sääraselt kõnetada ja tunneb meid vaevalt kakskümmend minutit!

„Fakt on nimelt see, et tulles siia jumalast — ma mõtlen, tulles siia külla, mul ei olnud mahti midagi süüa. Ja kui olime jõudnud pärale — aitäh. Kas see oli juba kuues tass teed? Seitse on õnnenumber .. no jah, siis sain ainult nii palju aega, et vaatasin, et poisid süüa saaksid."

Nancy pilgust võisin juba öelda, mida ta mõtleb, nimelt kui ennastohverdav mõelda enne oma sõduritele, ise olles söömata. Nägin, et ta oli valmis kas või sulama pisaraisse ainult sellest mõttest. Ma vist mainisin eespool Nancy sentimentaalsust?

Ja tõepoolest, milline lollus asja nii näha. On ju loomulik, et ohvitser vaatab esmajoones, et ta meeskond süüa saab. Lõppude lõpuks on see ju tema kohus. Miks siis süüa nii palju lärmi sellepärast?

Ratsameeskond peab ka esmajoones hoolitsema oma hobuste eest. Ma poleks tollest väikesest leitnandist Frank Lascelles'ist kuigi palju lugu pidanud, kui ta oleks vaid hoolitsenud enda eest. No nüüd ta tegi ju heaks kõik kaotatu.

Ei leidnud põhjust vaadata pealt kõike seda ja pealegi hoolitseti tema eest küllalt hästi minutagi.

Nii siis väljusin köögist, ümisedes mingit viisi, ja kadusin meie koopasse, et istuda seal üksinda. Sama koobas, kus olime nii palju arutanud võimalusi, mis nägu too meie kostiline ohvitser tuleb. Kunagi ma polnud mõelnud, kui äärmiselt huvitu too noormees olla võiks.

Ütlesin seda ka Evelynile ja Nancyle täna õhtul, kui nad tulid kammima juukseid ja veel veidi peksma keelt enne magamaminekut nagu tavaliselt.

Nemad aga särasid ja hõõgusid — nähtavasti oli esimene mulje härra Lascelles'ist neisse hoopis teisiti mõjunud kui minusse. Kõnelesin neile, mida mõtlesin temast. „Kõige pealt, nii väike!" ütlesin vastikustundega. „Nii põngerjalik!"

„Lollus! Ta on viis jalga kuus tolli ja veel natuke enam pikk, nagu ta ütles, ja see pole kellegi väike," ütles Evelyn. „Meile see tundub ainult nii, sest oleme hiiglaste perest."

„Tundub!" osatasin. „Ta on sama pikk kui kaks teetassi ülestikku. Ta on pisike!"

„Väikesed mehed on vahel parimad sõjamehed," arvas Nancy. „Vaata Nelsoni, vaata Napoleoni."

„Kuidas ma saaksin seda teha? Ära ole absurdne. Mida aga võin vaadata, on too koletis ja ta hirmus välimus. Ta juuksed. See õudne rebasepunane värv. Ja tema tobe tedretähniline nägu!"

„Siiski," tuletas mulle Evelyn ebalahkelt meelde, „on ta sinu oma kaartide järgi!"

„Mina loobun," vastasin, pannes äkilise liigutusega roosa linti palmiku otsa. „Ei ole tänu väärt," imiteerisin abiõpetaja häält, kui ta oli meil olnud teel. „Loobun oma võimalusest. Pigemini abiellun vana aedniku Pennyga, olgugi et tal on must parukas, mis aga ikkagi parem kui oma maa peal kasvatatud punased porgandid —"

„Tuule —"

„Nii et kui keegi teist pretendeerib Suure Sõja Romantikale tolle Lascelles'ist poisiga, mis lõpeb sõjalaulatusega ja mõõkade auväravaga, siis ärge laske endid segada noorema õe poolt, kui tohin paluda. Kas kuuled, Evelyn?"

„Kuulen, et räägid poole tunni jooksul rohkem lollust kui tavaline tüdruk tervel päeval," ütles Evelyn. „Kes õieti algatas toda sõdurikuue romantikat? Mina igatahes mitte —"

„Noh, võib-olla Nancy kasutab siis võimalust," ütlesin neile, hüpates voodisse ja seades patju hästi kuklaõnarusse. „Punastu ometi, Nancy, iga pruut peab punastuma. Mina olen sulle ainult pruutneitsiks. Ei. Olen sulle „isaneiuks", nagu nad seda nüüd kutsuvad. „Isamehe" ülesandeks mehe poolel on leida laulatussõrmus, kui see kukub ja kaob põrandaprao vahele, nii et minu ülesanne seisab vist peigmehe järele valvamises, et too ära ei kaoks. Jumaluke, jah, pisike on ta ju küll, et kaduda," jätkasin õelalt. „Teisest küljest ei näe ma võimalust istuda ta põlvel, vähemalt meie perekonnast ei saa seda küll keegi teha. Olgu kuidas on, aga võistlus on ju nüüd teie kahe vahel. Head ööd ja head õnne." Tõmbusin kerra, et alata auga teenitud puhkust.

III.

Armsad lugejad, kas teil on kunagi olnud juhust elada ühes majas inimesega, keda põhjalikult vihkate? See on lihtsalt kole.

(Järgneb)

Aidake kaasa
„VABA EESTLASE"
levikule, sellega aitate kaasa
eesti keele säilitamisele!

ID

'LASE" TALITUSES

	Hind $	Saate-kulu ¢
END AASTAT	2.—	$1.—
	3.—	.35
T	18.—	.70
alija	10.—	.50
	5.—	.70
	10.—	$1.—
	7.50	$1.—
UGU KANNUST	2.—	.35
KAND		
atlusi)	8.—	.50
SUM		
	15.—	$1.00
JA VABADUS	7.50	.50
TA NÄLG		
	11.—	.85
— REEKVIEM	3.50	.35
ALT VÕORSILE	10.—	.50
KUL TEEL	3.—	.50
OTÖÖ RADADEL	3.—	.50
ADADELT	9.—	.50
	5.—	.40
pilte ja peegeldusi	5.—	.30
ASED		
	3.—	.30
KODUD —		
	4.—	.30
KODUSAARELT	2.—	.20
PELGAD		
	3.—	.30
KARS JA		
	4.—	.30
tuskogu)	8.—	.50
uletuskogu)	4.—	.30
	2.50	.30
	2.25	.30
I	2.25	.30
V	2.25	.30
(luuletuskogu)	20.—	.40
NINGAS		
	5.—	.40
	8.80	.40
UR (luuletuskogu)	6.—	.30
ENESES		
	1.50	.30
URDEL		
	2.75	.30
S SOOMES?	14.—	.50
L		
ST	16.20	.50
KUS ON		
	5.—	.50
EERIKAS	8.—	.70
ilissügis 1981	5.—	.50

ID LASTELE:

aamat lastele)	3.—	.50
ppe- ja tööraamat		
trükis)	4.—	.40
ppe- ja tööraamat		
trükis)	5.—	.40
K I	3.—	.50
a vuttsaba	2.50	.50

jooksul rohkem lollust kui tavaline tüdruk tervel päeval," ütles Evelyn. „Kes õieti algatas toda sõdurikuue romantikat? Mina igatahes mitte —"

„Noh, võib-olla Nancy kasutab siis võimalust," ütlesin neile, hüpates voodisse ja seades patju hästi kuklaõnarusse. „Punastu ometi, Nancy, iga pruut peab punastuma. Mina olen sulle ainult pruutneitsiks. Ei. Olen sulle „isaneiuks", nagu nad seda nüüd kutsuvad. „Isamehe" ülesandeks mehe poolel on leida laulatussõrmus, kui see kukub ja kaob põrandaprao vahele, nii et minu ülesanne seisab vist peigmehe järele valvamises, et too ära ei kaoks. Jumaluke, jah, pisike on ta ju küll, et kaduda," jätkasin õelalt. „Teisest küljest ei näe ma võimalust istuda ta põlvel, vähemalt meie perekonnast ei saa seda küll keegi teha. Olgu kuidas on, aga võistlus on ju nüüd teie kahe vahel. Head ööd ja head õnne." Tõmbusin kerra, et alata auga teenitud puhkust.

III.

Armsad lugejad, kas teil on kunagi olnud juhust elada ühes majas inimesega, keda põhjalikult vihkate? See on lihtsalt kole.

(Järgneb)

Aidake kaasa

„VABA EESTLASE"

levikule, sellega aitate kaasa eesti keele säilitamisele!

ADVOKAADID

ADO PARK, Q.C.
HETHERINGTON, FALLIS & PARK
Advokaadid-notarid
365 Bay St., Suite 401. 363-4451
Õhtuti 447-2017 või 929-3425

TÕNU TOOME
B.A.Sc., LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
Yorkdale Place, 1 Yorkdale Road, Suite 207
Toronto, Ont. M6A 3A1
Telefon 781-5556, 789-7579, kodus 489-6709

ENN ALFRED
ADVOKAAT-NOTAR
Room 1002, Royal Trust Tower
Toronto Dominion Centre
Postiaadress: P.O. 326, Toronto Ont. (Bay & King) M5K 1K7
Telefon: 9[illegible]3-1777
24-tundi telefoni valveteenistus

TED ROLAND LAAN
advokaat-notar
133 Richmond St. W., Ste 705
Toronto, M5H 2L3
Tel. 364-7972

Ermi Soomet
TULUMAKSULEHTEDE
täitmine alates 3. märtsist
Kokkuleppeks helistada
247-3150

VÄLJAMÜÜGIL
ESTONIAN GIRLS 1982
seinakalender
$5.— + saatekulu 70¢

VABA EESTLANE
TOIMETUS JA TALITUS
avatud esmaspäevast reedeni kella 9—3-ni
Telefonid: toimetus
talitus
Toimetaja kodus
väljaspool tööaega:
Hannes Oja 481-5316
Kuulutusi võetakse vastu: nädala esimesse ajalehte kuni esmasp. homm. kella 11-ni ja nädala teise ajalehte kuni kolmap. homm. kella 11-ni.
KUULUTAMINE VABA EESTLASES
on tasuv ajalehe laialdase leviku tõttu.
Kuulutuste hinnad:
üks toll ühel veerul $4.25
esiküljel ..... $5.—
tagaküljel $4.50
KUULUTUSI VÕTAVAD VASTU:
1. Vaba Eestlase talitus
1955 Leslie St.
Don Mills, Ont.
M3B 2M3
Talitus väljaspool tööaega:
Helmi Liivandi 251-6495
2. Mrs. Leida Marley
Postiaadress:
9 Parravano Ct.
Willowdale, Ont. M2R 3S8
Telefon: 223-0080

Segakoor uues vormiriietuses 30. juubelikontserdil

Peale kaheaastast vaheaega on Toronto Eesti Segakoor valmis kontserdiks, millega tähistab ühtlasi oma 30-ndat tegevusaastat. Pikem vaheaeg oli tingitud möödunud aastal toimunud lauluretke tõttu läänerannikule; sest tuli katkestada kontserdikava õppimine ja asuda tööle läänerannikul Seattle's toimunud Eesti Päevade kavaga.

Toronto Eesti Segakoor on suurima koorina väljaspool kodumaad teinud läbi pikaajalise ja viljaka arengutee. Oma igapäevase kooritöö tulemusena on ta olnud ka üheks tugevaks alussambaks meie laulupidude ja suurte ühisürituste sünni juures, kui uuesti tõstatati laulupidude traditsioon peale kodumaalt lahkumist. See laulupäevade vaim on koori korduvalt viinud lähemaile ja kaugemaile teekondadele. Koor on suurearvuliselt kaasa laulnud kõikidel tähtsatel päevadel. Üheks tulemuseks on ka koori laulutöö hindamine mitme kanada asutuse poolt rahaliste toetuste näol, nagu ringreisud, laulude võistlus ja uus vormiriietus, millega koor esmakordselt välja astub eeloleval kontserdil.

Koori muusikalise töö ja taseme välja kujundamisel on suure panuse andnud dr. Roman Toi, kes 17 aastat koori juhatas ja koorist Põhja-Ameerika eestlaste keskse koori lõi.

Viimane 8 aastat on koor jätkanud innukalt oma tööd Uno Kook'i juhtimisel,

kes oma igapäevase töö kõrval on olnud suuteline kaht muusikalist organisatsiooni kandma.

Seekordne kontserdi kava on sisult kevadine — romantiline ja haarab autoreid ärkamisajast tänaseni.

Meie eesti kooriloomingu hälli juures olid ärkamisaegsed autorid need, kes teadlikult asusid täitma võõra mõjutuse tõttu olevat tühimikku. Kiiresti läks rahva hulka tolleaegsete pioneeride laululooming: A. Thompson, Joh. Kappel ja K.A. Hermann olid need, kes pikaks ajaks mõjutasid nendele järgnevat pikka rida.

Hilisem periood esitab juba peamiselt iseseisvuse aega.

Tolleaegsed autorid on enamuses praegugi kodumaal rahva südametes, kuigi maal on võõras võim;

Saadakse lohutust nende autorite hingest. Kes ei tunneks neid mehi nagu A. Kapp, K. Türnpu, M. Lüdig, T. Vettik, E. Võrk, E. Oja ja J. Jürme.

Kaasaegseist autoreist tuleb nimetada Aug. ja Meta Pruuli. Viimane neist lahkus igavikku möödunud aasta lõpul. Mõlemad on olnud Austraalia eestlaste viljakamad esindajad. Siia hulka kuuluvad ka A. Velmet ja S. Purre. Viimase autori helitöid on lauldud rohkesti. Tema südamlik patrioot-lik „Hällilaul" on koos mõne teise teosega esiettekandes Torontos.

Kava täitjaina on rakendatud solistina Tiina Mitt, saatjana Margit Viia, naiskoor, segakoor ja orkester.

Tiina Mitt astus esmakordselt publiku ette 15-aastaselt „Estonia" Orkestri kontserdil.

Vahepeal on innuka töö tulemusena seljataga suur arengutee, muusika fakulteedid Torontos ja Western'is. — Master of performance kinnitab seda.

Tunneme solisti ka eesti kiriku juures Vana Andrese koguduse organistina. Ta esitab terve seeria, klaveribagatellidena Riho Päts'u loomingust: „Karjase pajupill", „Torupill", „Pulmalaul", „Karjasetants", „Linakitkuja", „Vares vaga".

Rahvusvahelisest loomingust on esindatud F. Chopin ja F. Liszt, viimaselt 12-es Ungari Rapsoodia. Mõlemad autorid on tuntud oma näpuväleduse poolest, rapsoodia kindlasti täis ülemeelikust ja vallatust.

Naiskoori osas on ettekandes Torontos A. Velmeti: „Südamed suvele valla".

Kahes laulus on rakendunud koorisolistidena sopranid Tamara Norheim ja Laine Koost.

Segakoor esineb omaette ja ka koos orkestriga. Klaverisaade on pianist Margit Viia kätes.

Kontsert, mida juhatab Uno Kook, toimub pühap., 14. märtsil kell 3 p.l Lawrence Park Collegiate'i auditooriumis Chatsworth ja Lawrence Ave W. nurgal (Avenue Rd. läheduses).

V.K.

Vabaduse nimel

Tuuliste aegade kodu Eesti —
Su rahvas võõrsil elab ja hoiab
Su vabadus-võitluse au.

Mälestuste aknaist vaatavad
Kangelas-näod. Loidab tuli,
Selle ette põimitud su poegade käed,
Kõrvus Isamaa hümn.

Sädeleb Põhjala valgus täis
Tõotuste püha kuma. Ja sääl on
Jumal — kus inimesed käivad veel
Märtrite teed.

TIINA TUVIKENE

TÄNAVU SUVEL FINNAIR'iga SOOME

Võite reisida edukalt Soome — hõlpsamini kui kunagi varem

FINNBUSSI ÄRASÕIDUD

Bussisõidud Mirabeli lennuväljale ja tagasi, 25 eriajast leiate kindlasti sobiva minekuaja juuni-, juuli-, augusti- või septembrikuul. Bussisõidu ajal pakume kerget einet. Mirabeli lennuväljalt Finnair DC-10 reisilennukiga Helsingi ja tagasi.

Ärasõit	Tagasitulek	Kestvus
1. 26. mail	16. juun.	21 päeva
2. 26. mail	30. juun.	35 päeva
3. 26. mail	14. juulil	49 päeva
4. 26. mail	25. aug.	91 päeva
5. 30. mail	30. juunil	31 päeva
6. 30. mail	14. juulil	45 päeva
7. 30. mail	28. juulil	59 päeva
8. 30. mail	25. aug.	87 päeva
9. 16. juun.	7. juulil	21 päeva
10. 16. juun.	4. aug.	49 päeva
11. 23. juun.	14. juulil	21 päeva
12. 23. juun.	21. juulil	28 päeva
13. 23. juun.	4. aug.	42 päeva
14. 23. juun.	1. sept.	70 päeva
15. 7. juul.	21. juulil	14 päeva
16. 7. juul.	4. aug.	28 päeva
17. 14. juul.	28. juulil	14 päeva
18. 14. juul.	11. aug.	28 päeva
19. 21. juul.	11. aug.	21 päeva
20. 21. juul.	1. sept.	42 päeva
21. 4. aug.	25. aug.	21 päeva
22. 4. aug.	15. sept.	42 päeva
23. 11. aug.	1. sept.	21 päeva
24. 1. sept.	15. sept.	14 päeva
25. 1. sept.	29. sept.	28 päeva

	Mai, septembri sõidud	juuni, juuli, augusti sõidud
Hinnad täiskasvanuile	$763.00	$905.00
Lastele	$382.00	$453.00
Sülelastele (alla 2 a.)	$77.00	$ 91.00

10% sissemaksu, mida ei anta tagasi, tuleb maksta kohareservatsiooniga koos. Reservatsioon, samuti piletihind, tuleb teha vähemalt 30 päeva enne ärasõitu. Loobumise juhul piletite ostu järel, väljaarvatud haiguse või surmajuhtumiga seoses, võetakse piletihinnast 25%.

APEX HINDADEGA HELSINGI VÕI STOKHOLMI

Nüüd on APEX lendusid nii Helsingisse kui ka Stokholmi. Finnair'i uue sõiduplaaniga on võimalik reisida siit igal kolmapäeval, reedel või pühapäeval ja tagasi kolmap., laup. või pühapäeval.

Hinnad	Mai & september	juunist-augustini
Montreal	$798.00	$ 987.00
Toronto	$894.00	$1083.00
Sudbury	$974.00	$1163.00
Sault Ste. Marie	$960.00	$1149.00
Thunder Bay	$960.00	$1149.00
Winnipeg	$960.00	$1149.00
Calgary	$1036.00	$1225.00

Hinnas ei ole kanada lennumaksu $12.50. APEX-hind võimaldab 7—90-päevase Helsingi reisi. Stokholm on vastavalt 14—90 päeva. Reis tuleb reserveerida ja maksta vähemalt 21 päeva enne ärasõitu.

AUTODE ÜÜRIMINE

Soome külastuse ajal võib Finnair korraldada teile auto valmis juba lennuväljale. Auto üürimine nädalas maksab alates $350.00. Iga lisapäeva $50.00 juurde.

FINNAIRI PUHKUSEPILET

Võite lennata Soomes 15 päeva jooksul piiramata soome lennuliinidel. Pileti hind ainult $235.00.

FINNRAILI PASS

Reisite Soomes raudteepiletiga edukalt ja mugavasti. Pilet õigustab reisima piiramatult kõigis reisirongides kodumaa liinidel 22 päeva. 8-päeva pilet maksab $72.00 ja 15-päeva pilet $105.00.

MAJUTUS HOTELLIS

Meie hotellipakend teeb teie olemise veelgi hõlpsamaks. Ööbimine 2-inimese ruumis maksab vaid $45.00 ööpäevas isikult. Hotellipakend tuleb osta vähemalt kolmeks ööpäevaks. Võite ööbida kõigis SOKOS-hotellides Soomes või Kalastajatorpass või Intercontinentalis Helsingis. Hinda kuulub ka hommikusöök. Hotellipakend on maksev ainult juuni-, juuli- ja augustikuul 1982 ja seda võib reserveerida Finnair'i kaudu.

STOKHOLMI „RISTLEMISED"

Ainult $189.00 isiku kohta. Nautige 2 ööd kestvat edasi-tagasi reisi üle Läänemere Stokholmi. Veedate päeva Stokholmis, kus võite kasutada giididega turismisõite.
Reisihinnas on kabiinimajutus laevas, 2 hommikusööki, 2 õhtusööki puhvetlauast, Stokholmi edasi-tagasi sõidud turismibussidel, 2½-tunnine ringsõit Stokholmis.
Kui teil on rohkem aega, võite kogeda Stokholmi täisristlemist, kus kahe Silja Line laevas veedate unustamata õhtu lisaks Helsingist Stokholmi ja tagasi. Teil on võimalus veeta 2 päeva ja üks öö Stokholmis, kus majutuskohaks on Hotell Reisen — Gamla Stanis. Hinna sees on veel ringreisile lisaks 3 hommikusööki ja 2 õhtusööki puhvetlauast laeval, hotelli-majutus, kabiini-majutus oma mugavustega ja edasitagasi sõit turismibussiga Stokholmis. Reisihind ainult $239.00 isikult.

Kõik ülaltoodud eripakkumised müüakse ainult Finnair'i Atlandi lendudega koos. Toimige kiiresti, sest 1. apr. alates hinnad tõusevad.

Tähelepanu: kõikide lendude hinnad on kehtivad 1. jaan. 1982. ja võivad muutuda ette teatamata.

Võtke ühendus reisibürooga või Finnair'iga

FINNAIR

Montreal (514) 282-1173 Toronto (416) 362-1511 Vancouver (604) 687-7582

OPTICAL STUDIO Ltd.
R. SCHMID, saksa optik
Suur valik euroopa prilliraame: Zeiss, Rodenstock, Metzler. Spetsialiseerunud contact lenside alal.
1586 BLOOR ST. W. 1 tänav lääne pool Dundas'e subway'd
Tel. 535-6252

JOHN E. SOOSAAR, C. A.
Chartered Accountant
55 University Ave., Ste. 600
Tel. 862-7115
Toronto, Ont. M5J 2H7

TOOMAS ÕUNAPUU
B.A., B.P.E., LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
55 Queen St. East, Ste. 1403
Toronto, Ont. M5C 1R6
Tel. 364-6761

DR. S. BROGOWSKI
OPTOMETRIST (OPTIK)
Tel. 531-4251
412 RONCESVALLES AVE. AT HOWARD PARK

LEO KANN, D.C.
DOCTOR OF CHIROPRACTIC
212 Dinnick Cr.
Tel. 489-0562

ANDRES OLVET, LL.B.
Advokaat-notar
Bigelow, Hendy, Shirer & Uukkivi
789 Don Mills Rd.
Tel. 429-3110
kodus 699-2395

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas – teisipäeval ja neljapäeval

Neljapäeval, 25. veebruaril 1982 — Thursday, February, 25, 1982

KIREV MAAILM

WASHINGTON — „Pensioneeritud" presidendid saavad Onu Samilt päris korraliku ülalpidamisraha. Nixon ja Carter saavad kumbki $339.000 aastas, Ford aga ainult $332.000. Nimeliselt on küll pension vaid $70.000, kuid sellele lisanduvad muud kulud. Näit. saab Carter reisideks $34.000, Nixon $31.000. Büroo üür on Nixonil $68.000, Carteril $54.000. Edasi makstakse telefonikulu (30—35 tuhat aastas), büroo varustuse eest, bürooametnike palgad jne. Selle ümarguselt 330.000 sees ei ole aga ekspresidentide julgeoleku kulu, mis on aastas keskelt läbi miljon dollarit iga „pensioneeritud" presidendi kohta. Pensioni saavad ka endised presidentide abikaasad, kui nad on lesed ega ole uuesti abiellunud. Lady Byrd ja Bess Truman saavad kumbki 22.500 aastas. Jacqueline Onassis kaotas pensioni, kuna ta abiellus uuesti.

PEKING — Hiina ametivõimud on kohustanud rahvast vabatahtlikult istutama puid. Kavade kohaselt peab iga hiinlane istutama aastas vähemalt viis puud viie aasta vältel ja pärast seda neid õrnalt ja hellalt hooldama. Istutamiskampaaniast on vabastatud vaid vanad, haiged, vigased ja lapsed alla 11 eluaasta. Seega on istutamiskampaaniaga seotud vähemalt 800 miljonit hiinlast. Põhjuseks on asjaolu, et Hiinas on võetud maha rohkem puid kui loodus suudab asemele produtseerida. Tulemuseks on veepuudus ja põllumulla minemapuhumine tuulte poolt. Kuid ka uputused, sest vihmaperioodide ajal pole enam vett siduvat metsa. Erosiooni tagajärjel on Hiina kaotanud viimase 30 aasta jooksul 6 miljonit hektarit viljakat põllupinda, ütles peaministri esimene abi Wan Li.

NEW YORK — Kuberner Carey palus katoliku kirikut, et tema naise eelmised abielud (neid oli neli, kuigi naine ütles neid olevat ainult kolm) kiriku poolt ametlikult lahutataks. Carey tahab nimelt veel kord pulmi pidada ja lasta end kreeklanna Evangelinega laulatada katoliku kirikus. Tähtsate isikute abielulahutamisteks on Vatikanis erikohus.

WASHINGTON — Postikulud Ameerikas polegi veel väga kõrged, kirjutab ajakiri GEO. USA-s maksab lihtkiri sisemaal 20 centi, Euroopa riikides keskmiselt 25 centi, Rootsis koguni 31 centi. Ainult Puna-Hiinas ja N. Liidus on post odav. Lihtkirja mark maksab 3 ameerika centi. Kuid kommunistlikes maades maksavad elanikud postikulud kinni teisel teel.

WASHINGTON — Ameerika mereväes teenib ka naisi. Kuna sõjalaevadel mees-merikute ja naismerikute suhted kipuvad minema tihti väga õrnaks, andis Navy administratiiv välja korralduse, et laevadel ei tohi toimuda edaspidi suudlemisi, kallistamisi või muud liiki õrnutsemisi. Sõjalaeval „Yellowstone" teenib 100 naist. Nendest on jäänud rasedaks 25 naist.

HARRISBURG — Dr. Michael Fox ütles, et loomad reageerivad puudustele nagu inimesed ja oma koera või kassi masseerides võid neid tervemaks ja rohkem elavamaks muuta. Ta usub, et massaazh on olulise tähtsusega just kutsikate eest hoolitsemisel. Uurijad Pennsylvania ülikoolis aga usuvad, et loomade masseerimisega tekib lõdvestav tunne ka inimesele, kergendades ta südame tegevust.

ANCHORAGES — Darwini õpetust ei tohi koolides serveerida ainuõigena, otsustasid koolitegelased Anchorages, Alaskas. Koolides tuleb nüüd ajalooraamatu esimene peatükk vahele jätta ja seda mitte õpetada, kuni ei ole koolidele välja saadetud seletuskiri selle kohta, kuidas piibel seletab maailma loomist. Korraldus tehti lastevanemate tungival nõudel, kes leidsid, et Darwini teooria on anti-kristlik ja anti-ameerikalik.

Vaba Eestlane uues kodus

Vana-Toronto kitsikusest moodsasse tööstus-parki

Sel ajal, kui Vaba Eestlase lugejad loevad käesolevaid ridu, on meie ajaleht — toimetus, talitus ja trükikoda kolinud Vana-Toronto slammist Tecumseth'i tänavalt Ida-Toronto moodsasse tööstus-parki. Koos Vaba Eestlasega vahetas asukohta ka eesti trükikoda Oma Press, kus ajalehte trükitakse. Vaba Eestlase uus aadress on 1955 Leslie Street, Don Mills, Ontario, M3B 2M3.

Eesti vanasõna ütleb, et kolm korda kolida on sama kui üks kord puupaljaks põleda. See käib vana aja kohta, kuid ka tänapäeval teeb kolimine tüli ja kulu. Vaba Eestlane õnneks kolib oma kolmekümne aasta jooksul alles teist korda. Koguni vastupidiselt vanasõnale on aga moodne aeg, tehnilised võimalused ja väga kohusetruu personal selleks kaasa aidanud, et Vaba Eestlase äsjane kolimine toimus ilma seisakuta ajalehe ilmumises. Kõik tehnilised ja muud probleemid, mis ikka on ühenduses elukoha vahetamisega, on jooksvalt ja õnnelikult lahendatud.

Vanemad Vaba Eestlase lugejad mäletavad hästi Toronto vanalinna pilti sellest ajast, kui ajaleht alustas iseseisvat ilmumist 18 aasta eest. Seal, kus praegu tõuseb luksuslike kõrgmajade betoon, teras ja klaas, laius vanade, madalate lobudike ja suitsevate korstnate suur väli. Tingimused, millesse ajaleht siis asus, ei olnud suhteliselt mitte kõige hullemad. Nüüd on see suhe muutunud ja need järele jäänud slammi sopid ei vasta enam tänapäeva nõuetele. Oleneb Kanada majanduse arengust, millal kaevamismasinad ka selle osa linnast tagurpidi pööravad ja uuele maad teevad.

Vaba Eestlase kitsastes, talvel külmades ja suvel tapvalt kuumades ruumides on kaua räägitud mujale asumise võimalusest. Asja aitas liikuma 135 Tecumseth'i uus majaomanik, kes ruumidele möödunud aastal määras kahekordse üürihinna.

Moodsates „Industrial Park-'ides", mis pärjana ümbritsevad kiiresti kasvavat Suur-Torontot, on võimalik selle hinna eest saada kõige eeskujulikumaid tööstus- ja büroo-ruume.

Mõned kuud kestnud otsingutel oli ruumide sobivuse kõrval üheks oluliseks motiiviks ka nende kättesaadavus liikluse seisukohalt. Külastati ja vaadati üle palju kohti enne kui valik langes praegusele asukohale.

Vaba Eestlase ja Oma Pressi ühine uus kodu asub Ida-Torontos Leslie tänaval 401 magistraali ja York Millsi paralleelide vahel. Leslie idaküljel asub suur tööstuspark, milles üks sektsioon nüüd on eestlaste käsutuses. Uus kodu sisaldab avarad tööstusruumid ja piisavalt bürooruume, nii et toimetus ja talitus saavad töötada teineteisest sõltumatult. Hooned on ekspluatatsioonis alles mõned aastad. Trükikoja jaoks oli vaja sisse tuua elektri tööstusvool, peale selle oli kõik korras.

KUIDAS SÕITA VABA EESTLASE JUURDE?

Leslie on teatavasti üks Toronto põhja-lõuna koordinaate, kuhu pääseb lõunast Gardiner Expressway ja põhjast 401 magistraaltee kaudu. Kumba valida, see oleneb tulija asukohast. 401 võiks olla eelistatum, kuna Vaba Eestlase asukoht on 401 ja York Mills vahel Leslie idaküljel. Autoga saabuvate külaliste jaoks on varutud küllalt parkimisruumi.

Kommunaalsete liiklusvahenditega tulles on vaja Eglintoni all-maajaamast sõita Leslie bussiga, mille peatus on umbes 50 meetri kaugusel sellest blokist, kus Vaba Eestlane asub. Bussipeatus on KEG restorani juures. Dr. Mae patsientidele on tee tuntud, kuna nad kasutavad sama bussi.

On. mõeldav, et Vaba Eestlase uus asukoht nendele sõpradele, kes käivad lehte või raamatuid ostmas, tellimisraha õiendamas või kaastööd toomas, on alul võõras ja ebamugav. Kes aga korra katsetab, see veendub ise koha kättesaadavuses. Uued ruumid on jälle üks samm edu poole — juba sellepärast on väärt Vaba Eestlase uus kodu korra üle vaadata.

Pidage meeles — Leslie idaküljg 401 ja York Millsi vahel, number 1955!

H.

T.E. Meeskoori perekondlikul Eesti Vabariigi aastapäeva koosviibimisel anti tänutäheks igale õhtu ettevalmistusega seotud naissektsiooni liikmele punane roos. Pildil R. Holsmer roosi ulatamas Daisy Tikenbergile. Foto: Vaba Eestlane

Meeskoori E. V. aastapäeva tähistav koosviibimine

Toronto Eesti Meeskoor on aastate jooksul Eesti Vabariigi aastapäeva läheduses korraldanud oma perekondliku ilmega E.V. aastapäeva tähistamise koosviibimise, mis väljaspool oma koori liikmeskonda on kaasa toonud Eesti Kaubalaevastiku Juhtkonna Koondise Torontos ja rohkearvuliselt külalisi kogusummas üle paarisaja. Kõigile pakkus T.E. Meeskoori naissektsioon õhtusöögi.

Õhtu avas T.E. Meeskoori esimees Heikki Paara, tervitades külalisi Eesti Vabariigi väljakuulutamise aastapäeval, eriti aga Eesti Kaubalaevastiku Juhtkonna Koondist Torontos, kes on olnud nendega aastaid sama ürituse kaasosalisteks, kuna neid ühendavad samad rahvuslikud sihid ja andis siis sõna õhtu kõnelejale endisele kauaaegsele koorijuhile R. Toile.

R. Toi ütles, et tal on suur rõõm kõneleda Vabariigi aastapäeva auks ja kiituseks.

Oma elavas ja kaasahaaravas kõnes ta vaatles meie rahvusliku eksistentsi probleeme, eriti eesti keele säilitamise tähtsust, meie rahva vastupidamisel,

milliseil sihtidel on tegutsenud ka T.E. Meeskoor üle 30 aasta. (Avaldame R. Toi kõne ühes oma ajalehe lähemas numbris).

Pärast kõnet esimees H. Paara avaldas tänu usinalt ametis olnud koori- ja naissektsiooni liikmeile, kes on perekonnaõhtu organiseerimisele abiks olnud. Kaheksale kooriliikmele ulatati punane roos, millele igaüks ulatas ühele kaheksast õhtuga seotud naissektsiooni liikmele: nendeks olid Salme Vesi, Eva Püss, Ülide Kuus, Daisy Tikenberg, Maret Raag, Johanna Liivamägi, Erika Kääramees ja Luule Tiilen.

Õhtu jooksul laulsid kohal olevad kooriliikmed E. Tobrelutsu juhatusel sünnipäevalastele õnnitlushaulu ja teise rahvusliku sisuga laulu Eesti Vabariigi aastapäeva õnnitluseks.

Kooril ei olnud õhtul kavas esinemist, kuna möödunud nädala kurvad sündmused, mil sängitati mulda kaks kauaaegset laulüvenda, olid õhtule jätnud teatava leinalise varjundi

ja osa olid jäänud koosviibimisele tulemata. Kuid kohalviibijate meeste laul kõlas vägagi helisevana ja harmoonilisena; võinuks rohkemgi laulda.

Ülejäänud osa oli seltskondlik V. Gustavsoni orkestri saatel, toimus võituderohke loterii, millest pooled võidud läksid J. Krullile. võidud läksid J. Krullil.e

USA eestlase võitlus politseiga

Põgenema pääsenud eestlast otsiti helikopterite ja politseikoertega

Metropolitaanpiirkonda läbistava autotee 98 ääres asuva North Attleboro linna lähistel Massachusettsi osariigis, Rhode Islandi osariigi piirist ainult mõni miil eemal, tekkis tulevahetus kahe Massachusettsi politseiniku ja maantee puhkusepiirkonda pargitud autos asunud kahe mehe vahel, kellest üks, eestlane Jaan-Karl Laaman, 32 a. vana, pääses põgenema, tema kaaslane Christopher King, arreteeriti. Jaan-Karl Laamani otsimiseks käsutati välja Massachusettsi ja Rhode Islandi politsei ja rakendati helikopterid ning politseikoerad.

Kui politseinikud Paul Landry ja Michael Grosby nägid rohelist „Plymouth"-autot pargituna, asusid nad seesistujaid kontrollima, sest metropolitaanpiirkonna osariikide politsei oli jälitamas poliitilisi terroriste Richard Williamsi, Raymond Luc Levasseuri ja ka Jaan-Karl Laamani, kes arvati olevat seotud New Jersey politseiniku Philip Lamonaco tapmisega detsembrikuus.

Autos istujaist üks, Jaan-Karl Laaman, hakkas püstolist politseinike peale tulistama, lastes 5 lasku, mis aga politseinikke ei tabanud. Lõpuks hüppas Laaman autost välja ja põgenes lähedal asuvasse metsa, kuigi ka politseinikud avasid tema peale püstolitule. Hiljem selgus, et Jaan-Karl Laaman kandis kuulikindlat vesti, nagu ka tema autosse jäänud kaaslane Christopher King. Viimasel oli autos käes püstol, kuid ta alistus politseile.

Autost, mida oli juhtinud Jaan-Karl Laaman, leiti 1800 dollarit raha, jahipüss, poolautomaatne karabiin-püss, püstol ja laskemoona, mille hulgas oli ka dumdum-kuulidega laenguid, mis tabamisel ohvrile tekitavad suuri purustusi. Meestel oli autos kaasas ka vastase ründamiseks väljaõpetatud politseikoer.

Massachusettsi politsei väidab, et Laaman ja King olevat tuntud terroristide Richard Charles Williamsi ja Thomas William Manningi kaaslased, kelle vastu on tõstetud süüdistus politseinik Lamonaco mõrvamises. Manning on politsei andmeil pahempoolse revolutsioonilise grupi Sam Melville — Jonathan Jacksoni Brigaadi liige. Arvatakse, et Laaman ja King olid teel kohtamisele redusoleva Williamsiga. Arvestades politseiga vastamisi sattumise võimalusega kandsid mõlemad terroristid kuulikindlaid veste.

Jaan-Karl Laaman, kelle elukoht viimasel ajal öeldi olevat Bostonis, pärineb Buffalost. Enam kui aastakümme tagasi, ameerika ülikoolides toimunud pahempoolsete väljaastumiste ajal, ta oli segatud pommitamisse ja teda karistati vangistusega. Vabadusse pääsemisel ta on ilmselt jätkanud sidemeid pahempoolsete ühiskondliku korra kukutajatega. (VES)

Poola preester kohtu all

VARSSAV — Poola kirdeosas olev preester arreteeriti ja anti kohtu alla valitsuse vastase laimu eest, kus üheks objektiks oli sõjaväelise valitsuse juht kindral Jaruzelski. Vahepeal liikus kuuldusi ulatuslikumast preestrite arreteerimise plaanist, mida nüüd siiski ei tatakse, väites et Poola meedia kriitika preestrite vastu oli liialdatud, millist muuseas avaldas ka Lääne-Saksamaal ilmuv ajaleht, mis oli oma informatsiooni saanud „usaldusliikest allikaist". Kohtu alla antud preester oli vangistatud juba peale sõjaseisukorra maksma panekut, kuna ta oli oma jutluses rünnanud ametivõime haavaval, laimaval viisil.

Kardinal lahkub segaste rahaasjade pärast

CHICAGO — Chicago katoliku piiskopkonna kardinal John Gardinal Cody, haiglane ja praegu ametivõimude uurimise all, kas ta andis ühe miljoni dollari kiriku rahadest oma naissõbrale, plaanitseb kirikujuhi kohalt tagasi astuda.

FINN's KESKTALVINE ODAVMÜÜK

Nahkmantlid
Spetsiaalväljamüük
30–70% hinnaalandust
MILLINE ODAVMÜÜK!

Kõik meie karusnahk-, nahk- ja riidest mantlid müüakse haruldaste hindadega. Võite säästa sadu dollareid esmaklassilistelt viimastelt moeuudistelt või meie valmistame meelsasti teile kasuka teie vajaduste ja soovide kohaselt.

Parimaks valikuks tulge varakult.

FURS by FINN

191 Eglinton Ave. E. Toronto
M4P 1K1 — Telefon 488-1701

Avatud: 9.30-6.00, neljap. 7.00 p.l. laup. 3.00

VISA — MASTER CHARGE

Uus arreteerimiste laine Poolas

VARSSAV — Politsei on vangistanud 3500 inimest ja karistanud rahatrahviga teist 7000 sõjaseaduse vastu eksijat suuremas julgeolekuüksuste aktsioonis, mis pärast sõjaseisukorra maksma panekut tehti, teatas Poola ametlik teadeteagentuur PAP.

Kahepäevase „Operatsioon Vaikus" ajal 25.00 regulaarset ja vabatahtlikku politseinikku kontrollisid dokumente 145.000 tsiviilisikul, 51.000 äril, 60.000 sõidukil ja 3500 „kriminaalsete elementide" peidukohas olijal.

Kontrollituist anti 29.000-le noomitusi,

3500 oli vahistatud või viidud politseijaoskondadesse ja karistatud erisuuruste rahatrahvidega, 614 anti kohtu alla.

Teadeteagentuur kommenteeris ise olukorda, öeldes et selle politseirapordi kohaselt ei ole inimeste kuulekus maksvaile sõjaseaduse määrusile eriti hea.

Vanemad läänemaailma diplomaadid Euroopa julgeoleku konverentsil Madriidis

avaldasid erilist muret selle politseiaktsiooni pärast, kuna see suurendas Poola sündmuste allasurumise rangust.

Eestlanna Rootsis kohtusekretäriks

Kamarrättsassessor Siiri Vaks on määratud vikareerivaks sekretäriks rootsi kõrgeimas administratsioonikohtus Regeringsrättis. Siiri Vaks, neiupõlves Kuldsepp, on varem tegev olnud eesti poolel mh. näitlejana Stokholmi Eesti Teatris. Õigusteadlasena sammub ta oma isa, õigusteadlase ja end. prokuröri Jüri Kuldkepi jälgedes.